

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőrcsög-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, augusztus 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: Az új Geheimrathok.
- Justh és — Perzel.
- A P. Lloyd és a függetlenségi párt.
- Szállagyi Dencs.
- A Magyar Vésár.
- A főherceg fűrdője.
- Hegyi Antal hümpörei.
- A függöny legördült.
- Leánykereskedelmi aukció Araden.
- Öngyilkos urihölgy.
- Pelen az Anna-bálon.
- Ohimay hercegnő meghalt.
- Eserekek az aszfalton.
- Elvesztett rab.
- Nyári viszontagságok.
- Köszépkolcai botrányok.
- Tárcs: Kéjutazás. Irta: François de Nion.
- Csarnok: Anasztás mester. Irta: Sas Ede.

Az új Geheimrathok.

Arad, július 31.

Nem esik nehezünkre visszaemlékezni olyan időkre, a mikor a valóságos belső titkos tanácsosság nagyon hirhedt rang volt. A magyar közjognak ismeretlen, vérbeli osztály intézmény volt ez. Mézes madzag, a mely az embereket örökre odakötötte az udvar törekvéseihez; édes mákony, a mely elaltatta a kostolójában a nemzeti lelkiismeretet. És az eskü, a titkos tanácsosi eskü! Avatatlanok nem ismerik ennek a szövegét, a képviselőházban is akárhányszor hasztalan követelték az esküszöveg megismertetését. De azt mondták, hogy rettenetes dolgok vannak benne; a magyar alkotmányról egy szó se, a korona iránti hűségről pedig

annyi, a mennyi szolgálai alárendeltségnek is nevezhető. Népszerűtlenség is voltak a magyar Geheimrathok, mint a kik a kegyelmes cím lencséjéért eladták a lelkük szabadságát.

Most újra titkos tanácsosokat neveznek ki. Érte ennél nagyobb baj is a hazát. Egy-két kegyelmes urral több van vagy kevesebb: ettől ugyan nem lesz az ország se arisztokratább, se demokratább. Négy-öt kegyelmes urral megszapordik a király titkos tanácsa: ettől se lesz az a tanács sem okosabb, sem a nemzet jövőjére befolyásosabb. Valami nagy jelentősége tehát nincs annak, hogy a nemzet vezéreit most hirtelen megszállja a rangkórság penészillata és hazafias ragyogásuk sugárözönét kijavítja néhány fényoszloppal a legmagasabb kegy sugárzása. Csak érdekes adalék a nemzeti demokrácia szellemének megismeréséhez.

Kik is lesznek az új titkos tanácsosok? Elsőben is Justh Gyula. Vérbeli negyvennyolcas politikus, aki ellenzéki korában olyan feneketlenül tudta gyűlölni az udvari politikát, a kamarillát és a csel-szövény egyéb titkos otthonait, hogy bármikor kész lett volna máriól-holnapra kikiáltani a respublikát. Ő volt az, aki alig pár hónappal ezelőtt a királynak a szemébe merte vallani a függetlenségi párt perszonál-uniós törekvéseit s akiről e miatt azt tartotta a politikai hitrege, hogy kegyvesztett lett. És ime, most ez a Justh Gyula szépen, szeliden bemasiroz a titkos tanácsába Ferenc Józsefnek, aki utóvégre is legalább annyira osztrák csá-

szár, mint magyar király. Es aki mindenekelőtt kitűnő politikus azért, mert nem tagadta meg gráciáját a perszonál-uniós Justh Gyulától, hanem inkább behívja a tanácsosai közé, ahol már pusztán udvariasságból sem illik republikánusnak lenni.

Azután Kossuth Ferenc. Boldog isten, hihette valaki a hazában, hogy Kossuth Lajos fia, a Kossuth név viselője titkos tanácsosságra vágyjon? Ezer tradíció fűződik ehhez a névhez: csak az az egy nem, hogy mellette az udvaronc hajlandóságot jelentő v. b. t. t. álljon.

A kiszemelt kegyencek közé segítette az uristen Polónyi Gézát is. Ez a furfangos demagóg, aki a „Sasok” fészkeből sok ágálás és kellemetlenkedés után a miniszteri székbe repült, kétségkívül meg fogja állani helyét a „titkos” tanácsban. Ő eddig is mestere volt a „diszkrét” ügyeknek, ugy a politikában, mint a köz-erkölcsiségnek egyéb ekszterritóriumain. Ha a király még sok ilyen nemzeti vívmányt akar juttatni Magyarországnak, amelyet most a vezérek révén ránk osztott, csak forduljon tanácsért Polónyihoz, ő majd eligazítja a paragrafusok labirintusában.

Új titkos tanácsosok vannak. A gonosz tanácsadóknak lealkonyodott, a kamarilla ormára (ha ugyan van ilyen) kitűzhetik a nemzetiszínű lobogót, Beckéknek lőttek, most Kossuth, Apponyi, Polónyi, Justh Gyula fognak tanácsot adni a királynak. E minőségükben talán módjukban lesz elhozni az udvarból azt az egy-

Kéjutazás.

Irta: François de Nion.

Langyos szellő járt; kifeszített vitorláival a jacht könnyedén lebegve haladt a hosszú hullámok felett és domboru oldalán halkán susogva felszökölt a hab.

— Ohó, hajódnak jó a járása — mondotta Annie Lewis, a trapezművésznő, Jacques de Gacé-hez.

Erre Jacques elmosolyodott; örült az Annie vidám arcának; most történt először, hogy ilyennek látta, amióta együtt jártak.

E őtűk a lejtők hullámvonalai bágyadt piros színt öltöttek, melybe zöldes és fehér foltok vegyültek.

— Hol is vagyunk, my dear?

— Azt hiszem, Holgatt vagy Cabourg-ral egy magasságban.

A távcső üvegei hol erre, hol arra siklottak, majd egy pontra szegeződtek, majd meg tovább mentek.

— Igen, ezek már a dives-i kikötő parti jelöl; ugy-e, Le Gall?

— Ugy van, márkí ur.

— Ah, nem ebédelhetnénk a szárazföldön? — ajánlotta Annie.

Szemöldökét felhuzta, így kérdezte Jacques a kormányost, aki rögtön azt felelte:

— Ha a márkí ur parancsolja, megpróbál-

naujuk és lehetőleg közel iparkodunk a parhoz, éppen most van apály; de hogy mikor jutunk ismét vissza, ez már más kérdés, mert most a vizállás a legalacsonyabb.

Egész tisztán lehetett a földet látni, melyet a ferdén ráeső napsugarak mintegy kék ködfátyolba burkoltak. Mindig élesebben vált ki, tágas félkörű képezve; a parti kaszinó zászlaja vidáman lobogott és a tenger felett nyugvó csöndbe élesen és ritmikusan tört bele a katonazene.

— Szeretnék partra szállani, csak hogy ott ebédeljek és hamarosan egy forduló „petit cheraux”-t játszam.

— Es ha megfeneklünk?

— Csónakon is mehetünk.

— Ha nagyságos kisasszony akarja, átvihetjük a Jou-jou is — mondotta de Gall. — Mi itt horgonyt vehetünk; csak hogy az uraságoknak megint itt kell lenni, a dagály beállta előtt, ugy tíz óra tájban...

— Ez pompás lesz, Jacques. Akkor nyomban meg is fűrdöm, ugy, mint a multkor Courseulles-ben.

Gacé idegesen pödörte a bajuszát; mint egy kinematográf röpke képe elvonult előtte a parton álló ismerősök hűledezése, a vad hurrá, melylyel Anniét fogadták, az a sok, kettőjükre irányult tekintet. Az istenért, csak most a parton ne bukkanjon föl valami ismerős.

Annie, vastag fűrdőköpenybe burkolva, kilépett a kajutból.

— Jacques kérlek, az utazó táskámat el ne feledd, mindent bepakoltam — kiáltotta vidáman.

A kis csónakbaült, megragadta a kormányt és vezényelte:

— Rajta!

Az evezők erősen nekifeszültek a gyors, odátoduló hullámoknak.

— Széloldalt tartani, kisasszony, széloldalt! Különben az áramlatba kerülünk!

A kis kéz mozdul egyet, a kormány fordul és kemény rövid ütemben érnek az evezők a csónak széléhez.

— A szél megint erősebb, az is ellenünk van; soha se jutunk Cabourg-ba!

— Hát az mi, amit ott láttunk?

— Ez Houtgate partja — mondotta Jacques.

— Na jól van, hát akkor ott szállunk partra. Eszrevette, a partról mint irányulnak feléjük a látcsövek, mint figyelmeztetik egymást az emberek, hogy ők ott jönnek.

— Jaques, rögtön kabint bérelsz és megvársz a fűrdőköpenyvel, igen?

Ő csak bólintott. Ott állt egészen elől, piros selyem trikóban. Karcsu volt és elegáns, fehér vállai meg a két karja csak úgy világitottak. A hullámjárás majd fölvetette, mint ha egy lengő trapéz felé kellene repülnie, a kis csónak ingó feneke azután meg levitte a

két csekélységet, amit a multkor ott felejtettek, u. m. a magyar vezényszót, a teljes paritást az összes közös ügyekben, végül az önálló vámterületet; meggyőzni a felséget arról, hogy a Gotterhalténak Magyarországon nincs jövője, mert az nem növeli a király személye iránt való áhitatot, hanem csak a nemzeti érületet lázítja; megmagyarázni a királynak, hogy ez az ország és a monarchia csak úgy lehet boldog, hatalmas és szilárd a nagyhatalmi állásban, ha Magyarország függetlensége biztosított. Követeljük tehát Magyarországot függetlenítését Ausztriától.

Ha pedig a király nem fogadná meg tanácsukat és nem teljesítené kívánságukat, hagyják faképnél az egész titkos tanácsot és világosítsák föl becsületesen az országot sorsáról és jövőjéről. Mert ha ezt nem teszik, s ha az ő tanácsosságuk dacára is megmaradunk az eddigi nemzeti nyomorúságban, akkor az utolsó kispolgár is ki fog ábrándulni az ő kegyelmes vezéreiből.

Alighanem erre spekulál az udvar is, mikor most rászórja a nemzeti kormányra a legmagasabb gráciát. Odafönn — sajnos — kitűnően értenek a politikához. Nyílt titok, hogy a koalíciót azért küldték a kormányra, mert le akarják járni. A politika lejtője ugyanis a hatalmon viszkeresztül. Ez a legújabb trükk, a titkos tanácsosság is észrevétlenül segíti őket a lejtőn lefelé. Hanem ezt észre nem venni — a hiúság vaksága kell hozzá.

x

Justh és — Perczel.

(A Házelnökök és az aradi gyásznapi.)

Arad, július 31

A következő levelet kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Nem tartozom azok közé, akik az ugynevezett új korszak minden megnyilatkozásából a réginek rehabilitációját akarják kiolvasni. Szomorú lenne, ha minden téren a haladást követelnék és csak a hazafiság fejlődésében és hódításában nem hinnének.

Sajnos azonban, az aradi vértanúk kegyeletében az új korszak nem jutott előre, hanem

mélybe. Így ringott ő, mintha ott lett volna a csillár alatt. Amikor látta, hogy a parton mindenki őt nézi, pjkosan felkiáltott: mizuki! Bűszke, szabad testtartása vad bohóc pózba ment át és fejest ugrott a hullámokba. A matrózok rögtön nekieveztek, hogy az uszót kövessék. A gyengéd és mégis erőteljes hullámoktól körülveve, mintha egy könnyű rugó nyugágy vitte volna, mintha őt is, mint a tenger, vonzotta volna a föld. Ahogy kezel a hullámokat szelők, szinte reátámaszkodtak a menekülő vízre, míg lábainak egy egy erőteljes lökése, mely őt előre toltta, a biborfényű testet és a nyakat, melyet részben az aranyos bajat takaró piros selyemkendő fedett, magasra kiemelte a habokból. A csónak lassan járt a közelében.

— Menjetelek csak előre! — kiáltotta, a habot lefújván ajkairól — különben nem kapok kabint.

Erőteljes evező csapások röpitették tova a csónakot, mely rövid zökkenéssel siklott a partra.

Jacques cigarettára gyújtott és várta, hogy Annie kijöjjön a kabinból; a parton csendesebb lett, rövid, sikitó harangjeladások a tapló d'notehoz szólítottak. Unott arccal, mintha csak megszokott kellemetlen foglalkozásról lenne szó, mentek arra az emberek, a csoport egyes családokra bomlottak, házastársak vonultak arra, gyermekeikkel. E rendes szo-

hátra. Justh Gyula, a képviselőház elnöke a születésnapján való ülésen megemlékezett augusztus 18-áról, eszébe jutott október 4-ike, csak éppen október 6-áról, az aradi vértanúk napjáról feledkezett meg. Es a mikor e hiba reparaációjára akarták szorítani, elnöki állásának tekintélyét látta megsérve és lemondással fenyegetőzött.

Ezt tette Justh Gyula. Nekünk aradiaknak pedig eszünkbe jut, hogy volt egy Házelnök, aki a lehozta a képviselőház koszoruját Aradra s a vértanúk kivégeztetésének ötvenedik évfordulóján, 1899. október 6-án letette a vértanúk szobrára. Ez a Házelnök, — nos, Perczel Dezső volt, a zsebkezdőlovag, a bazaaruló és az örökre kiátkozott ember. Ezt jól tudják Justh Gyula és Kossuth Ferenc is, mert az emlékezős ünnepélyen, mint egyszerű képviselők, szintén Aradon voltak és résztvettek azon. A mikor a „feledékenység” reparaációjára hívták föl őket, nem jutott-e ez eszébe nekik s nem gondoltak arra, hogy az új korszak házelnökének nem szabad rosszabbnak lenni, mint egy — Perczel Dezsőnek?

Még egyet akarok megjegyezni. Egyes lapokban azt olvastam, hogy „bezzeg tavaly, a mikor a koalíció még az ellenzéken volt, eszébe jutott Justh Gyulának október 6-ika.”

Ez a „vád” méltatlanul éri Justh Gyulát. Tavaly október 6-ika előtt szeptember 15-én volt az utolsó ülés a Házban; a dátum tehát még közelebb esett október 6-ához, mint az idén. És Justh Gyula akkor se tett előterjesztést az iránt, hogy a képviselőház az aradi gyásznapi ünnepélyen képviseltesse magát, vagy hogy koszorút küldjön oda. Es tavaly Arad októberi ünnepén — mindenki emlékezni fog rá — a képviselőház elnöksége nem volt képviselve, s a Ház koszorúja a szobor talapzatára nem került. Azt mondták, hogy a parlament el van napolva, nem lehetett e fölött határozni; pedig, ha már szeptember 15-én elfelejtették, a házelnök nyugodtan meglehetett volna a Ház utólagos jóváhagyása mellett.

Szóval: Perczel Dezső volt az első és utolsó Házelnök, aki a képviselőház nevében az aradi vértanúk szobrára koszorút helyezett. Nos, én egy csóppat sem rajongok Perczelért; a szoborkoszorúzás se az ő érdeme volt, hanem a képviselőházé, a melynek rendelkezését végrehajotta. De a képviselőház hétfői ülésén történtek (vagy igazabban: a meg nem történtek)

kások és viszonyok láttára titkos fájdalom töltötte el őt; képek ébredtek föl benne, melyekre már csak nagyon ritkán gondolt. Mögötte lépések közeledtek a puha homokon; azután megérintette valaki a vállát. Ő megfordult és meglepetten kiáltott föl:

— Hogyan, te vagy Louis?! Hogyan került ide?

— Hogyan? Itt lakom, éppen négy hete. Láttam, mint szállottál a partra.

— Ah!

— Tudod, az egész kitűnően volt rendezve! Elsőbb jött a csónak, azután fölbukott a vízből a piros test, föl bomlott a haja hirtelen és elta-karta őt egészen. Nem is lehetett valami egyszerű dolog, ezt a hatást kitalálni. Mindez igazán stilszerű volt! Csak te, várakozó helyzetben, a készen tartott fürdő-köpennyel, csak te voltál az egyetlen, akinek, úgy látszott, mintha ez a helyzet nem igen tetszenék.

— Ha csak azért jöttél, hogy kinevess, akkor inkább maradtál volna. Hát te feleséged del vagy itt?

— Feleséggel és a gyermekeimmel.

— Mind jól vannak?

— Köszönöm, igen. De Gacé asszony is itt van; mellettünk bérelt villát.

— A... feleséggem is itt van? — dadogta Jacques zavarodottan.

— Nos, mi van ezen bámulni való? Hiszen ő most a maga ura, miután te, a — mondjuk: különös — viselkedéssel arra

után a történelmi igazság kedvéért ezt meg akartam írni. Meg azután azért is: ha Justh Gyula röstellené azt, hogy ebben a dologban Perczellel szembeállíthatták, — még módjában van változtatni a dologon. Majd meglátjuk — október 6-án.

Szerkesztő urnak hive

Egy öreg aradi.

A P. Lloyd és a függetlenségi párt.

Nagy Ferenc volt a nyilatkozó.

Ugy járunk, mint Barabás...

— Az Aradi Lözöny tudósítójától. —

Arad, július 31

Mint már tegnap megírtuk, a Pester Lloyd vasárnapi száma egy feltűnést keltett interviút közölt, melyben az alkotmánypárt egy vezető tagja mondta el véleményét a politikai helyzetről.

Az illető politikus a többi között azt mondotta, hogy a függetlenségi párt egy jórésze elégedetlen a jelenlegi helyzettel és az *összel előreláthatólag ellenzékbe megy.*

Tegnap több lap Hadik János gróf államtitkárnak tulajdonította az interviút, Hadik azonban tegnap este erélyes cáfolatot tett közzé és ma maga a Pester Lloyd is megerősíti, hogy munkatársa nem Hadikkal folytatott beszélgetést.

A Pester Lloyd-ban megjelent interviú, mint ma biztos forrásból kiderült, Nagy Ferencről, a volt államtitkártól származik, aki egykor a régi szabadelvű párt-nak volt kimagasló tagja. Nagy Ferenc tudvalevőleg az alkotmánypárt alelnöke és így nyilatkozatai bizonyos figyelemre tarthatnak számot.

Az egész beszélgetésből kitűnik, hogy az alkotmánypárt fokozott aggodalommal nézi a függetlenségi párt-nak néha megbíshatlan magatartását, melyben Nagy Ferenc nagy veszélyeket lát a jövőre nézve.

Nagy Ferenc előtt a letűnt szabadelvű párt nagy fegyelmesség lebeg, amely nélkül egy kormány sem tarthatja magát sokáig. A pozsony-bécsi villamos vasut tervének a bukása legjobban bizonyítja, hogy a kormány a függetlenségi párt szeszélye

kényszerítette, hogy szabadságát visszaköve-telje. Különben is Heléne barátsága nagy támasz neki... Egészen magában él, nem jár senkivel... Amint már egy állás nélkül asz-szony élhet.

— Es Allotte mit csinál? — kérdezte Jacques habozva.

— Oh, a leánykád, bájos gyermek!

— Vágyódom utána; három hónapja már, hogy nem láttam.

— Ez azt bizonyítja, hogy nem igen éltél törvényadta jogoddal.

— Hallod-e, — így szólt Jacques rövid hallgatás után, — ők itt a parton voltak? ... amikor mi... ide...?

Rövid szünet.

— Nem, nem, szerencsére nem voltak itt. Nem vagyok olyan kegyetlen, hogy meghagyjalak e bizonytalanságban.

Zajtalanul nyílt ki a kabin ajtaja és Annie Lewis karcsu alakja, a feledő nap utolsó sugaraitól megvilágítva, megint megjelent.

— Nos Jacques, azt hiszem, most már ebédelni megyünk. Ez az ur itt — valószínűleg egy barátod — ugye-e, velünk jön?

— Persze, persze, jöjjetek csak mind a ketten; az embereimnek kell csak még néhány utasítást adnom.

Es erőteljes hangon hitta a kis csónakot.

miatt egyik napról a másikra kénytelen megváltoztatni határozatait.

Tegnap a képviselőház folyosóján Farkasházy Zsigmond így jellemezte a függetlenségi párt jelenlegi félszeg helyzetét:

— Arra kényszerítenek bennünket, hogy olyan dolgokat szavazzunk meg, melyeket azelőtt folyton támadtunk. A függetlenségi párt nimbusa, népszerűsége máris odavan. Ugy járunk, mint Barabás Bela... Három mandátuma volt, most egy sincs. A miénk volt az egész ország, de egy-két év alatt megeshetik, hogy népszerűtlen politikánk miatt egy mandátumunk se lesz.

Ilyen hangulat uralkodik a függetlenségi párt radikálisabb elemei között és politikai körökben egészen bizonyosra veszik, hogy ősszel új pártalakulással lépik meg az országot a radikális függetlenséigiek.

A Magyar Vásár.

(Az Aradi Kereskedők Köre nyári ünnepe.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31

Nem egyszerű nyári mulatság, hanem a valószínűségben a magyar iparcikkek egy napos, érdekes kiállítására lesz a Magyar Vásár, a melyet az Aradi Kereskedők Köre augusztus 12-én vásárnap rendez a városilagban. A mulattató, vonzó keret kétségen kívül élvezetesebbé fogja azt tenni s még több látogatót és vevőt vonz a magyar iparcikkeknek.

A hazai gyárosok és termelők legnagyobb része, a kiket a kör végzeti bizottsága megkeresett, nemcsak örömmel küldötte a kért mintakészletet, de elismerően nyilatkozott a dícséretes eseményről. Reméljük, — írja az egyik gyáros a bizottsághoz intézett levelében, — hogy a cikkekkel meggyőződést szereznek úgy a kereskedők, mint a közönség, hogy semmi okuk sincsen arra, hogy a szakmában az osztrák termelőkhez forduljanak.

A magyar iparcikkek izléses sátrakban hölgyek fogják árusítani, a kiknek főkérdése most folyik.

Erdekesnek ígérkezik a Magyar Vásár alkalmi lapjának tartalma, a melyhez a kereskedelem, ipar és az iparpártolás vezető alakjai já-

mely tolluk csak néhány méternyire ringott a most már sötét habokon.

A matrózok felelete hallatszott; hangjuk úgy vonultak egymás mellett a levegőben, mint sötét vízmadarak.

— Micsoda furcsa nyelven beszéltek velük? — kérdezte a barát.

— Számár, ez a breton nyelv, figyelj csak! Az egyik ember kiugrott a csónakból, úgy hogy derékig állott a vízben. Jacques valamit parancsot adott, a felelet egy kelts „ya”, mire a matróz Annie felé bukdácsolt, a karjaiba kapta és visszagázolt vele a csónakba. Egy pillanatig szótalán volt, de akkor megeredt az angol szítközodások zuhataga, miközben hiába ellenkezett kézzel-lábbal.

Azután mindjárt hallani lehetett a vízbe merülő evezők zaját, még néhány rikácsoló hang és akkor minden összefolyt az éjjeli hullámok mozgó sötétjében.

— Mi jutott eszedbe hirtelen? — kérdezte Louis.

— Ezek a fiúk az én iskolámban nőttek fel; nem ismernek az enyémnél hatalmasabb akaratot.

— De mit jelent ez a szóktetés?

— Oh, semmit; meg akarok tőle szabadulni, — felelte Jacques, míg fölfelé ment a parton — tegyem most azt, amit akar. Holnap reggel viszont kell látnom az én kis Alientemet.

rultak hozzá kéziratukkal. Az alkalmi lapot a vásár minden látogatója ingyen kapja.

A Magyar Vásárra eddig a következő hazai gyárosok és termelők küldöttek cikkek és árukat:

Élső Tokaji Cognacgyár. Zsolnay-majolika gyár Pécs. Bruszt Dávid és fiai nyakkendőgyár Budapest. Kotányi János paprikagyár Szeged. Törley József pezsgőgyár Budapest. Kertész és Gorka gallér- és bőrvéggyár Budapest. Finnei csokoládégyár. Magyar-Francia Cognacgyár Világos. Gáspár testvérek bajuszkozógyár Budapest. Flora vegyészeti gyertya- és szappangyár Budapest. G. Chwindt szesz- és likörgyár Budapest. Andrányi Kálmán utócai bortermelő Arad. Dismü domboritógyár Budapest. Frank Henrik és Fiai pótkavégyár Kassa. Rényi Arpad üveggyára Zselye. Domany József bortermelő Arad. Zwaok li korgyár Budapest. Málnási Mária-forrás Brassó. Bráza Kálmán kölni víz és sósborszeszgyár Budapest. Stollverek testvérek cukorka és csokoládégyár Pozsony. Topits József és fiai gőztésztagyár Budapest. Schwarz E és fiai paprikagyár Szeged. Vojtek és Weisz fogasztakészítők Arad. Szappanfőző társulat Újvidék. Benes testvérek cipőkremgyár Győr. Cuba Durozier Cognacgyár Budapest. Hermaneci papirgyár. Piek Márk paprikagyár Szeged. Edeskuti L. ásványvíz-vállalat. Vértés Lajos sósborszeszgyár Lugos. Falk Armin és testvére kefégyára Debrecen. Bokor János paprikagyár Szeged. Littke pezsgőgyár Pécs. Rakotya yomancedénygyár Losonc. Fuchsol vegyészeti gyár Budapest.

Ezzel az adományozó cégek névsora nincsen kimerítve, mert ezen kívül több értékes küldemény van bejelentve. A rendezőség, miután a Magyar Vásár főcélja, hogy a magyar cikkekkel a közönséggel megismertesse, az árukat rendez beállításra írom alá adja el. A legtöbb gyártmányra nézve meg lesz jelölve az a forrás, a hol a cikkek Aradon beszerezhetők, s így a vásár a kereskedőknek is szolgálatot tesz. Az előírtakból befolyó tiszta jövedelem az Aradi Kereskedők Köre kezében alakult Kereskedelmi alkalmazottak segélyegyletjére javára fordítatik.

Szilágyi Dezső.

*

Szilágyi Dezső nagyságát — talán a hiányát is — mi sem jellemzi jobban, hogy észrevették a halála napjának ötödik évfordulóját. Ma van ugyanis öt éve annak, hogy holtan találták a lakásán és hirtelen halálának a retentissementje végigrengt az egész országon. És nálunk, ahol oly gyorsan felejtjenek és ahol épp a politikai élet alakjait éri utól leg hamarabb a rossz memória következtével, okvetlenül feltűnik, hogy ezt az évfordulót számon tartják.

Kell tehát valaminek lenni a Szilágyi Dezső halálában, ami öt év múlva is veszteségszámba megy, ami most öt év múlva is égetően aktuális. Ez pedig nyilván nem más, mint az ő erős, férfias fellépése, amelylyel a politika vívó arénájában mindig készen állott, valahányszor szükség volt rá. Sarkára tudott állni, néha Béccsel szemben is és ez az ő erős sarka, amelyről nem tudta senki és semmi elmozdítani, volt benne a pótolhatatlan. Ez a sark a mai államférfiak leggyöngébb, a leginkább megtámadható Achilles-sarka. Épp a mi időnk mutatja, hogy a mi politikai nagyságainknak, amint szemtől-szemben, a szó legszorosabb értelmében személyesen kell megállniuk a bécsi hatalmasságok előtt, letörük a sarkuk.

Ez a gyöngeség, amely annál gyöngébb, mennél szívósabb, valószínűs specifikuma a magyar államférfiaknak. Van e még ország, ahol annyi kiváló státuszférfi él, mint nálunk és van e köztünk egy is — Kossuth Lajost kivéve — aki egész életét a kecske és káposzta problémájának ne szentelte volna. A tehetségük, a szívósságuk, az energiájuk nagyobb felét nem

arra kellett fordítaniuk, hogy politikájukkal felvirágoztassák az országot, hanem arra, hogy országboldogító törekvések Bécsben féltékenységet és gyanút ne keltsenek, mert különben csak a nagy zngolódók, a nagy passzívak, a nagy Petur bánok meddő szerepére lettek volna kárhaztatva anélkül, hogy valaha aktivitásba, cselekvő államférfiúi tevékenységbe juthattak volna.

Az az államférfiú, akinek a veszteségét most öt év múlva is érezzük, évtizedeken át a nagy zngolódó, a nagy Petur bán volt és csak igen későn, dereszéddé korral jutott a hozzá méltó államférfiúi szerephez, ekkor adhatta ki csak mint „a nagy cséplőgépi” minden rejtett energiáját és munkabírását. És még ekkor is, dicsősége és hatalma tetőpontján, valamint későbbi éveiben, hol a nagy halgatag sphynx szerepére, hol pedig politikai intriguere volt utalva, hogy szavának a súlyát megőrizhesse és éreztethesse. És a legnagyobb volt talán akkor, amikor a képviselőház elnöki székéből, amely jóformán staffage volt addig, politikai tényezőt csinált, amit utána annyira és hiába próbáltak utólni.

Az ő hajthatatlan, meredek pályafutásában ez a tragikum. Neki is energiája nagyobbik részét arra kellett pazarolnia, hogy possibili legyen fenn és lenni, Bécsben és a pártkörben. Politikai ideáljainak a megvalósítására alig maradt ideje és nyilván azzal a keserű érzéssel távozott földünk, hogy törekvéseinek javarésze meddő maradt.

Benne megvolt az angol államférfiak testi és szellemi szívóssága, amely a hetvenes Chamberlain még ma is egy Eton College-beli ifjuhoz teszi hasonlóvá, megvolt a Pittek és Foxok óriási debatterei ereje, tudása, megvolt benne az a lappangó és szívós energia, amely nélkül államférfiút el nem lehet képzelni — és mégis mindez a magyar politika nyomott és kicsinyes viszonyai közepett csak félig vagy abnormisan tudott benne kifejlődni, érvényre jutni.

Szilaj testi erejét tarpataki jégáridék fürdőben és meleg büffékben kellett eltökozolnia, hatalmas szellemi erejét pedig klubbeli intim csipkedésekre és viccelődésekre kellett elpazarolnia. Csupa abnormis dolog olyan munkaerő, életrevaló, élni és dolgozni vágyó emberben, mint Szilágyi Dezső. Chamberlain minden erejét és tudását Transzvál meghódítására és az afrikai angol szupremácia megerősítésére fordította, Szilágyi Dezsőnek pedig meg kellett elégednie azzal, hogy a Lloyd-klub burját és afrikanderjeit tartsa féken. Nem tudás és kaliber dolgában van köztük különbség, hanem csak hatalmi szférában. Bismarck bátrén mondhatta volna, hogy magyar államférfiak lenni, annyit, mint pályatévészetnek lenni.

Sz. Gy.

TÁVIRATOK.

Nagy sztrájkok.

Kalkutta, jul. 31. (R. uter.) A keleti vasút alkalmazottai sztrájkba léptek. A sztrájkolók a vasutát gátat szét azarták rombolni, ebben azonban az alkalmazottak azon része, mely nem csatlakozott a sztrájkolókhoz, megakadályozta őket. A sztrájkolók tegnap gyűlést tartottak, a melyen mintegy 2000-en vettek részt. A gyűlésen több szóval arra szólította fel az alkalmazottakat, hogy tartssanak ki a sztrájkban.

Jebatoriszlov, jul. 21. (P. t. ű.) Egy francia társaság és a Rosszakov, Karpov és Lidiev társaság tulajdonát képező 15 szónbánya munkával, számára mintegy 6000-an sztrájkba léptek. A fő kormányzó a sztrájkterületre utazott. Csapatok is indultak oda. A sztrájk okai gazdasági természetűek.

Hegyi Antal bűnpörei.

Plébános a vádlottak padján.

Polónyi nem kegyelmez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

A szegedi büntető törvényszék tegnap tartotta meg a főtárgyalást *Hegyi* Antal hírhedt csongrádi plébános bűnyelében. *Hegyi* tudvalevően Amerikába szökött két jogerős ítélet és még folyamatban levő bűnpörei elől, de néhány hét előtt hazajött és letartóztatták. A különös életű plébánost *egy sikkasztás és négy rendbeli hamis vád büntette* miatt vonták felelősségre a törvényszék. Ezeket a bűncselekményeket még öt-hat év előtt követte el.

(A bűnjástrom.)

A sikkasztás története ez: *Hegyi* több ezer koronával tartozott *Esees* Mátyás csongrádi földmalomtulajdonosnak, aki a tartozás fejében sok ingóságot lefoglaltatott a parochián. Amikor 1902. október 4-én árverés alá kerültek volna az ingóságok, kiderült, hogy *Hegyi* az összes lefoglalt holmikat *Sima* Ferenc egyetlen leányára, *Sima* Juliannára íratta s így *Eseest* megkárosította.

A hamis vádaskodást pedig 1901. január 28-án követte el. Tudni kell, hogy *Hegyi* ellen állandóan folytak bűnpörök sikkasztások és más bűncselekmények miatt. A hívők közül sokan följelentették becsületsértés és testi sértés miatt, mert gyakran ok nélkül véresre verte a parochián azokat, akik tanácsért hozzáfordultak. *Hegyi* a tárgyalásokon soha sem jelent meg és így elrendelték elővezetését.

Az 1900. év decemberében megjelentek a parochián *Bogdán* József, *Szabó* Gábor, *Berei* Lajos és *Horvát* György csendőrmesterek; felszólították *Hegyit*, hogy kövesse őket a járásbírószákhoz, de a plébános féltőlök a csendőroket és a templom felé futott. A csendőroket utólrétek s ekkor *Hegyi sorra fölpofozta őket* és a nagyerejű plébános a templom falához vagdalta a fegyveres férfiakat, akik ekkor szuronyt szegeztek mellének és végre is elkísérték a járásbírószákhoz. A dühöngő pap ekkor így kiáltott a piacon végig:

— Emberek, ezek a kakastollas betyárok föl akarnak akasztani. Fogjatok kaszákat, kapát és üssétek agyon a gazokat!

(A csendőroket a nép meg is támarta. *Hegyit* emiatt izgatásért s hónapi fogházra ítélte a szegedi törvényszék.)

Hegyi 1901. január 28-án följelentést adott be a honvédelmi miniszterhez a négy csendőrmester ellen, akiket azzal vádolt meg, hogy öt jogtalanul letartóztatták, megkínzották, a pörében hamis esküt tettek és hivatalos hatalmukkal visszaéltek. A megindított fegyelmi vizsgálat tisztázta az őrmestereket, akiknek panaszára a szegedi ügyészség 4 rendbeli hamis vád miatt vádiratot készített *Hegyi* ellen.

(A tárgyalás.)

A tárgyaláson *Kemény* Béla törvényszéki bíró előlkölt; szavazóbírák voltak *Polner* Kálmán és *Schulek* Teofil, a vádhatóságot *Kovács* Rékus dr. kir. alügyész képviselte; *Hegyit* *Buch* Herman dr. csongrádi ügyvéd védelmezte. A plébánost, aki egyszerű fekete papi ruhában volt és rendkívül megtörtnek látszik, két szorongós börtönör vezette a tárgyaló terembe. A tárgyalás iránt Szegedről és a környékről sokan érdeklődtek és a hallgatóság padjai megteltek.

Először személyi viszonyokra vonatkozó-

lag hallgatták ki. 58 évesnek mondja magát. *Hegyi* clinicus feleleteket adott az elnök kérdéseire.

— Hol lakik?
— Most a börtönben.
— De azelőtt?
— Amerikában.
— Magyar honos?
— Az amerikai törvények szerint amerikai

honos vagyok.

— Van honosítási okirata?
— Nincs.
— Akkor magyar honos.
— Nem is akarok amerikai lenni.
— Van-e vagyona?
— Ami rajtam van.
— Volt-e már büntetve?
— Számtalanszor.

Miután a hamis vád iratát és tanúi közül néhány hiányzott, a védő indítványozta, hogy a sikkasztás és a hamis vád ügyét válaszszák szét és *mind az öt ügy elnapolását kéri*, mert a tényállást nem lehet megállapítani így. A törvényszék el is halasztotta a tárgyalások folytatását akkorra, amikor a tanukat elővezettetik.

Amikor *Hegyit* a teremből ki akarták vezetni, a tanuképpen beidézték *csongrádi öreg parasztoke térdre estek előtte és sirva csókolták a kezét*. A fanatikus hívőket aztán a börtönörök távollították el.

(Polónyi és *Hegyi*.)

A szerencsétlen *Hegyi* Antal eddig abban reménykedett, hogy egykori jó barátja, *Polónyi* Géza igazságügyi miniszter kegyelmet eszközöl ki számára. Ma azonban már ez a reménye is megsemmisült. Ugyanis megtudta, hogy nem számíthat királyi kegyelemre. *Hegyi*, amikor Kispesten e hónap 12-én letartóztatták, kérvényt írt *Polónyinak*. A folyamodványban a következőket adta elő:

„Azt hittem, hogy a régi szabadelvű párt bukásával és a nemzeti kormány uralomra jutásával véget érnek azok a rut politikai üldözések, amelyeknek én is áldozata vagyok. Ebben bízam, amikor Észak-Amerikából, *Lusiana* államból hazajöttem, hogy az általam alapított gesseni árva- és szegényház számára a kormány támogatásával apácákat vigyek ki. Azonban a szegedi kir. ügyészség távirata alapján letartóztatták, állítólag azért, mert amíg én Amerikában voltam, jogerősen elítéltek 7 hónapi börtönre magánlaksértés miatt. Ezt *Schuster* Konstantin volt váci püspök miatt kaptam. Ő ugyanis meg akarta torolni *Hock* János csongrádi bukását és ezért 1892-ben kiadott nyílt levelem miatt felüggesztett, de *Vassary* Kolos hercegprímás visszahelyezett hivatalomba. A püspök azonban nem hagyott föl üldözésével és visszatartotta a feloldó ítéletet, amiért én felszólítottam a helyembe ültetett *Droppa* Károly püspöki adminisztrátort, hogy adja át hivatalomat, ő azonban csendőroketel elfogatott. És még hozzá engem fogtak pörbe magánlaksértésért. A törvényszék fölmentett ez alól, de a kuria elítélt. (Egyszerű oka van ennek is. *Szivák* Imre meg akarta magát bosszulni rajtam, mert vejének, *Baross* Jánosnak a mandátumát megsemmisítették. Engem okolt ezért.) A sok zaklatás miatt ismét a hercegprímáshoz fordultam, de akkor közbejött boldogult *Erzsébet* királyné meggyilkolása és a hercegprímás el volt foglalva. Látni való, hogy én ártatlan vagyok és kérem excellenciádat, eszközödjön ki számomra kegyelmet, hogy én visszamehessek Amerikába, ahol egyházközségem őrző nélkül maradt.”

Az igazságügyi miniszter ma arról értesítette az ügyészséget, hogy *Hegyi* kérelme nem volt teljesíthető. Így hát a csongrádi plébános egyhamar nem kerül ki a börtönből.

Nyári viszontagságok.

(*Tóbiás* urék megszöknek.)

Arad, július 31.

A börtönbe került *Tóbiás* család további viszontagságairól az alábbiakban szánol be a nagynevű család fejének levele:

Tehát börtönben voltunk. Hogy miért, azt nem tudtam sem én, sem k. nóm ónagysága, sem ártatlan gyermekeim, akik ijedtükben iszonyuan bögtek. Legelőször természetesen én tértem magamhoz. Megcsörgettem láncimat, még pedig az óraláncimat, mivel nem akadt más a kezembe és harsány hangon felsóhajtottam:

— Oh istenkém!

Sóhajtasomra egy fegyházor dugta be a fejét az ajtón és valamit kérdezett. Miután úgy sejtettem, hogy franciául beszél, felkértem k. leányomat, *Ricikét*, hogy értekezzék vele. *Ricike* ugyanis két évig tanult franciául és ezen az alapon így szólította meg a vad porkolábót:

— *Mon frér á ün tiroúr, mé lö kanif é póti.*

E szavak láthatólag megnyerték a durva próbék tetszését, mert mosolygott és eltávozott. Kisvártatva egy ur kíséretében tért vissza. Az illető ur nekemrohant és reámkiáltott:

— Hiszen ez *Tóbiás*! Hiszen ez *Tóbiásné*! Hiszen ezek a kis *Tóbiások*! Keblemre, földik!

Bámulva néztem a heves urra, akinek hevesége nőttön-nőtt, úgy, hogy már nyugodtan lehetett volna rajta lány tojást főzni. Végre megösmertem. *Bimskó* J. Jákó volt Aradról! Megismerni és a nyakába borolni pillanat műve volt.

— Jákó! — kiáltottam én. — Te is!?

— *Tóbiás*! — kiáltotta ő. — Te is!?

A jelenet annyira megindító volt, hogy a börtönör megindult és kiment a zárkából. *Bimskó* J. Jákó erre hozzám lépett és titokzatosan a fülembé sugta:

— Hát ti is megőrültetek?

— Megőrültél?! — riadtam reá.

— Én bizony meg. Ki akartam számítani, hogy ha egy retek négy krajcár, mikor lesz meg Aradon a vashid. Ebbe beleőrültem és a *Bimskó* család ide szállítottatt. Ez tudniük az örültek háza.

Erre az őszinte vallomásra én is elmondtam, hogy kerültünk ide, mire *Jákó* a következő magyarázatot adta:

— Hja, persze. Azok trappista barátok voltak.

— Barátja a fenének! — törtem ki én.

— De ez mellékes! — folytatta *Bimskó*. A fő az, hogy megszökjünk innét. Mert ne hidd, hogy én egészen örült vagyok! Sőt, az eszem kitünően szuperál, csak néha azt képezem, hogy veszett kutya vagyok és olyankor harapok. Néha meg azt képezem, hogy az embereknek pamlag van a hasukon és olyankor rájuk ülök, nem szólva arról, hogy sokszor bogarakat látok az emberek torkában és meg akarom fogni őket. A multkor is az egész öklömet bedugtam az inspektor torkába. Mindezekből látható, hogy nem is vagyok örült, tehát jogosan akarok megszökni innét. Hopp! Mutasd csak a torkod! Hó, hó, micsoda szarvasbogár! Ide vele!

Ezekkel a szavakkal belenyúlt a szájamba. Ijedtomben hatalmasan megharaptam a kezét, mire ő diadalmasan ordított fel:

— Megcsipett, de én is megcsiptem!

Ezzel ki akarta rántani a szájamból a nyelvemet, aminek az lett a következménye, hogy borzasztóan hasbarugtam. Erre lecsillapodott és előadta szokási tervét. A terv egyszerűen abból állott, hogy mindegyikünk belebukjék egy-egy szennyesruhás kosárba, mert a szennyest ép ma viszik mosni. Magunkra húzzuk a piszkos ruhát és kivitetjük magunkat.

A terv pompás volt. K. nomet és ártatlan gyermekemet rögtön ki is oktattam, hogy mit kíván az illem egy szennyesruhás kosárban levő embertől és

ezzel elhelyeztem őket egy egy kosárban. Bimskó és én ugyancsak ebujtunk és izgatottan vártuk a történéseket. Csakhamar léptek hálottunk. Aztán felemeltek bennünket és kivitték a házból. Föltettek egy szánra. De óh borzalom, — három ápoló is velünk jött. Az egyik énrám ült, a másik Bimskóé, a harmadik pedig k. nóm ónagyságára, aki e durva inzultus hatása és az ápoló súlya alatt remélhetőleg többször elájult. Ezzel megindultunk.

Szerkesztő ur! Ültek már magán? Es egyáltalában: ültek már a maga fején? Nem? Nohát, az én fejemen tizenöt percig ült egy egyén, akinek erre nem adott más jogot, mint az, hogy rendelkezett olyan testrészszel, amely ülésre szolgál. Es ez az ember talán husz percig is képes lett volna a fejemen ülni, ha valami különös nem történik. A tizenhatodik peroben ugyanis a Bimskó kosarából tompa hörgés hallatszott:

— Jaj! Rámjött, rámjött!

A következő pillanatban Bimskó kiugrott a kosárból, mintán a rajta ülő ápolót lelőkte. Borzalmas látvány volt. Bimskónek a szemei egyrészt a szemüregben, másrészt vérben forogtak. Nekiesett az ápolónak. Az egyiknek ráült a hasára, a másikba beleharapott, miközben cikk-cakkban ide oda futkossott, mint a veszett kutya. A harmadik ápoló épen kiátni akart, mire Bimskó beledugta a jobbkarját a torkába és így kiáltott:

— Megvagy, óh bolha!

A három ápoló nekiesett szegény földünknek, mire mind a négyen legurultak a kocsiról. Nem bírtam tovább nézni a jelenetet.

— Győpre magyar! — törtem ki, miközben a kosár oldalát is kitörtem. Ezzel kiugrottam és egy harisnyát lobogtatva, nekiesem a kocsinak, aki ijedten ugrott le a bakról. A következő pillanatban mellettem voltak az összes Tóbiások. K. nóm egy diákrét fehérneműdarabot lobogtattott kezében és rákiáltott a lovakra:

— Gyű, a gazdátok huncut rezervoráját!

Es nekivágtunk az esti szürkületben az ismeretlen, havas tájaknak . . .

(Folytatása következik.)

—zab.

A főherceg fürdője.

(Bajok az Adriagyöngyekörül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Ebers Henrik dr. orvos, császári tanácsos tudvalevőleg pört indított néhai József kir. herceg örökösai ellen a budapesti I.—III. ker. kir. járásbírósnál az első tárgyalás, amelyen néhai József kir. herceg ismert örökösai közül senki sem jelent meg. s csak az ismeretlen örökösök részére kirendelt Kollár Lajos ügyvéd mint ügygondnok terjesztette elő kifogásait a keresetre, amelyet Baránski Gyula dr. felperesi ügyvéd újból szóval is előadott.

Most volt ezen ügyben a budapesti I.—III. ker. kir. járásbírósnál az első tárgyalás, amelyen néhai József kir. herceg ismert örökösai közül senki sem jelent meg. s csak az ismeretlen örökösök részére kirendelt Kollár Lajos ügyvéd mint ügygondnok terjesztette elő kifogásait a keresetre, amelyet Baránski Gyula dr. felperesi ügyvéd újból szóval is előadott.

Ezután Talabér dr. járásbíró bejelentette, hogy a bécsi udvarnagyi hivatal táviratilag értesítette az igazságügyminiszteriumot, hogy a keresetnek József kir. herceg, Klótila kir. hercegnő és a kiskorú Erzsébet kir. hercegnő részére leendő kiképzését, megtagadta s a megtagadás okait írásban fogja közölni. Különös az udvarnagyi hivatalnak ez az értesítése annál is inkább, mert a másik két alperesnek, Mária-Dorottya, férj. Orleánsi Fülöp hercegasszony és Margit Clementina, férj. Thurn Taxis Albert hercegasszony számára a kereset kézbesítését elrendelte.

Ez utóbbi két alperes ellen Ebers dr. a tárgyaláson makacssági ítéletet kért. A bíróság ezen ügyben új tárgyalást fog tartani, amelyen már ismeretes lesz az új igazságügyminiszter intézkedése a bécsi udvarnagyi hivatal szabályellenes eljárásával szemben.

hasznát — összesen 790.000 koronát — követelt pör után az időközben elhunyt kir. herceg ismert és ismeretlen örökösöitől.

Most volt ezen ügyben a budapesti I.—III. ker. kir. járásbírósnál az első tárgyalás, amelyen néhai József kir. herceg ismert örökösai közül senki sem jelent meg. s csak az ismeretlen örökösök részére kirendelt Kollár Lajos ügyvéd mint ügygondnok terjesztette elő kifogásait a keresetre, amelyet Baránski Gyula dr. felperesi ügyvéd újból szóval is előadott.

Ezután Talabér dr. járásbíró bejelentette, hogy a bécsi udvarnagyi hivatal táviratilag értesítette az igazságügyminiszteriumot, hogy a keresetnek József kir. herceg, Klótila kir. hercegnő és a kiskorú Erzsébet kir. hercegnő részére leendő kiképzését, megtagadta s a megtagadás okait írásban fogja közölni. Különös az udvarnagyi hivatalnak ez az értesítése annál is inkább, mert a másik két alperesnek, Mária-Dorottya, férj. Orleánsi Fülöp hercegasszony és Margit Clementina, férj. Thurn Taxis Albert hercegasszony számára a kereset kézbesítését elrendelte.

Ez utóbbi két alperes ellen Ebers dr. a tárgyaláson makacssági ítéletet kért. A bíróság ezen ügyben új tárgyalást fog tartani, amelyen már ismeretes lesz az új igazságügyminiszter intézkedése a bécsi udvarnagyi hivatal szabályellenes eljárásával szemben.

Középiskolai botrányok.

(Egy pikáns leleplezés cselekedete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Több ízben megemlékeztünk Alvinczy Sándor nagyváradi főreáliskolai tanárnak arról a küzdelméről, amelyet a jelenlegi középiskolai rendszer ellen folytat és amelyben kiméretlenül ostromozza azokat a visszasságokat, amelyek középiskoláink életében sok helyütt tapasztalhatók. A múltkor közöttük Alvinczynek azt a nyilatkozatát, amely a nagyszombati főgimnázium tanári karáról nem a leghízelgőbb dolgokat állítja, többek között olyan revolverezéssel vádolván az egész tanári kart, hogy anyák buktak el a fiaik helyett . . .

A purifikáláson és középiskolai rendszerünk megreformálásán fáradozó tanárnak e nyilatkozatára ma egy közleményt küldöttük be hozzánk, amelyet azzal a megjegyzéssel adunk közre, hogy Alvinczy kijelentése szerint bármikor kész bíróság előtt bizonyítani a sejt állításait.

A beküldött közlemény így hangzik:

Lapjuk f. hó 28-iki számában középiskolai botrányok cím alatt közölt cikknek a nagyszombati főgimnázium tanári karára vonatkozó részére, mint amely a valóságnak egyáltalában meg nem felel, legyen szabad észrevételeimet megtennem. Teszem pedig ezt azért, mert a tanári kar minden egyes tagját személyesen ismerem.

A nagyszombati főgimnáziumra vonatkozó részét a cikknek írója, nem ismerve a gimnázium szervezetét, rossz információ alapján írhatta csak, mert ott olyan botrányok, hogy vagy az anya vagy a fia bukik, elő nem fordultak, sem a tanári kart szét nem ugrasztották, legkevésbé át nem helyezték őket.

Ha ilyesmi történt volna, úgy az a tanári kar bizonyára ma már nem működne, de a 2—3 nagyon öreg — mint a cikről őket nevezik, ha ugyan 50—56 éves embereket ilyenekül nevezhetni — tanáron kívül a 2—4 évvel ezelőtt ott tanító tanárok körüli s még ma is működik, a cikről vagy bárki más az intézet értesítőtől meggyőződhetik s így szétugrasztva nem lettek, át sem helyezték őket,

mert a főgimnáziumot a hercegprimás tartja fenn, egyházmegyéje világi papjait alkalmazva, több ilyen intézetet a primás pedig fenn nem tart.

Az megtörténik, mint a hogy az a múltban ismételve előfordult, hogy a tanári kar 1—2 tagja vagy kanonoknak neveztetik ki, vagy pedig elhagyva a tanári pályát, plébániára vonul. Ez azonban vagy kitüntetés vagy pedig az illető saját elhatározásától függ.

Ezeket tartottam szükségesnek a cikke felvilágosításkép felhozni, nehogy szennyel dobáltassék meg oly intézet s annak tanári kara, mely okot arra nem adott.

Cs. K.

Elveszett rab.

(Megszöktetett kíséret.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Rendkívül, a maga nemében talán páratlan eset foglalkoztatta tegnap a temesvári polgári és katonai fogházfelügyelőséget. Az eset lényege az, hogy egy tolvaj katoná, akit tegnap Szászvárosról Aradon keresztül Temesvárra vittek, eltűnt, — még pedig nem egyedül, hanem a fegyveres kísérettel együtt, amely Temesvárra vitte. A furcsa eset részletei a következők:

Jovi Jánost, aki a Szászvároson állomásozó 28. vadászrezerv közlegénye, a temesvári kir. törvényszék még 1905-ben két rendbeli lopás miatt egy évi fegyházra ítélte. Az ítéletet később a tábla, nemrégiben pedig a kir. Kuria is helybenhagyta, aminek következtében Jovit tegnap Temesvárra kísérték, hogy kiszabott büntetését leülje. Jovi tegnap délelőtt érkezett Temesvárra az aradi vonattal. Egy őrmester és egy közlegény vitték oda, akik feltűzött szurotyok között kísérték a városon keresztül. Délután 3 óra felé megjelent a törvényszéki fogházban egy őrmester, aki az ügyeletes strázsa-őrmestertől megkérdezte, be lehet-e hozni vasárnap is foglyokat a fogházba.

Az őrmester természetesen igennel felelt. Vártak, vártak a fogházban és mikor 6 óra után sem hozták be a foglyot, az inspekción őrmester jelentést tett az esetről a fogházfelügyelőnek. Ennek azonnal gyanus volt az eset, mért látta, hogy amint két óra felé a fogházépület körül egy rabkíséret elhaladt, a nyomában egy egész karaván készínel ember, 2 asszony, 1 felnőtt fiú és egy idősebb leány ment.

Erről a dologról, — amely annál gyanusabb, mivel az eltűnt Jovin is készínel — a fogházfelügyelő azonnal értesítette a helyőrségi fogház parancsnokát, amely nyomban egy őrjáratot küldött ki, hogy a rabtransportot felkutassa. Bejártak minden utcát, megvizsgálták minden korcsnát, azonban sehol sem találták meg őket. Egész éjjel kereste őket az őrjárat, de hiába. A katonáknak a rendőrök is segítettek az elveszett rabkíséret feltalálásában, de minden eredmény nélkül.

Minden valószínűség szerint Keszincs szöktették a rabot a rokonai, a kísérettel együtt; reggel telefonáltak Keszincsre, de a telefonvezeték megszakadt s így az ottani csendőrrésszel nem lehetett értekezni.

Kíváncsian várják most Temesvárott az érdekes ügy fejleményeit. Akárhogy lesz, el kell ismerni, hogy a rabszabadtásnak minden esetre leleményes és új módja — az örök megszöktetése.

Jekelfalussy megszólalt.

Cáfolat és mosakodás.

A cseléddé degradált ispán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 31.

A honvédelmi miniszternek abban a nagy feltűnést keltő ügyében, amely napok óta széles hullámokat ver a politikai életben, ma végre megszólalt a kegyelmes ur is. A miniszter egy újságíróval folytatott beszélgetés során, majd egy félhivatalos nyilatkozatban körülményesen előadja a történeteket, amelyekhez hozzátesszi, hogy neki, mint gazdának joga volt „megszökött cselédjével” szemben az ismert eljárást tanusítani.

Természetes azonban, hogy nem a miniszter hivatott eljárásának jogosságát megbírálni, hanem a bíróságok, amelyek legközelebb foglalkoznak ezzel a kinos botrányval.

A „szökött cseléd.”

A honvédelmi miniszter ügye még mindig igen élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Annyi bizonyos, hogy az a védekezés, amelyet Jekelfalussy már a nyilvánosság elé bocsátott, nem olyan természetű, hogy minden kétség eloszlatására alkalmas lenne.

Bolgár Ferenc honvédelmi államtitkár politikusok társaságában így nyilatkozott ma a dolgról:

— Nem értem ezt az idegességet! Még sem halgatják a gyanúsítottat és már leítelik! Ez igazán nem modern államba való eljárás.

— Hát miért nem nyilatkozott eddig a miniszter ur? — kérdezték.

Az államtitkár idegesen kezdte törölgetni a csipetdobjét:

— Miért? . . . Miért? . . . Bizonyára megvan ennek is a maga oka.

— Ez nagyon szép kijelentés; csakhogy akkor, amikor az ország közvéleménye föl van háborodva és fölvilágosítást követel, akkor az a bizonyos ok nem jöhet számításba.

Bolgár újból kérte a társaságot, hogy türtöztesse magát és ne formájon előre ítéletet.

Érdekes, hogy szombaton Budapesten volt a honvédelmi miniszter. A *Népszava* szombati számában jelent meg az első leleplezés és ezt az altábornagy el is olvasta.

— Nem lesz ebből baj? — kérdezte tőle Bolgár Ferenc államtitkár.

A miniszter megvetőleg intett a kezével:

— Ugyan, hova gondolsz? . . . Jogosan jártam el. Egy szökött cselédet csak szabad fölön csipetni! Még csak az kellene, hogy cselédekkel se lehessen elbánni.

— Mégis, talán nyilatkozni kellene?

— Bah . . . Bolondság. Nem lesz ebből semmi baj.

A honvédelmi miniszter még ma is azt hiszi, hogy csak a szocialisták „agyarkodásáról” van szó és semmi komolyabb következménye nem lesz a dolognak.

Megbukott, kár érte!

A honvédelmi miniszteriumban ma már úgy beszéltek Jekelfalussyról, mint akinek meg vannak számlálva miniszteri napjai.

— Megbukott, megbukott! — mondotta egy előkelő hivatalnok majdnem kétségbeesve, — nem lehet többé rajta segíteni. Kár érte. Jó ember volt, magyar ember volt.

A miniszteriumban érthető izgatottsággal

lesik a híreket. Különösen Bolgár Ferenc államtitkár igen izgatott:

A reggel megjelent lapközleményekből tömör kivonatot készítettek és sifírozott táviratban meglegráfalták Lontóra.

Ugy hírtett, hogy a honvédelmi miniszter csak holnap, szerdán érkezik meg birtokáról. *Wekerle* Sándor miniszterelnök azonban tegnap sürgönyözött neki és így lehetséges, hogy minden pillanatban megérkezik. Már tegnap este várták a bécsi vonatnál, de nem jött.

Ujabb bizonyítékok.

Azzal az ideiglenes félhivatalos cáfolattal szemben, amely oly módon veszi védelmébe a honvédelmi minisztert, hogy a csendőrökkel lefogott Kovács György nem ispán, hanem cseléd minőségben szolgált Jekelfalussynál, a *Népszava* ma leközi Kovács György bizonyítványát, amely határozottan ispánnak minősíti Kovács Györgyöt. Ezzel megdől az első hivatalos „cáfolat.”

Ugyancsak leközi a *Népszava* fakszimilében *Bartha* József csendőrmester pecséttel ellátott hivatalos átvételi elismervényét ama bizonyos 166 koronáról. Be van tehát hitelesen bizonyítva az is, hogy a kompromittáló nyugta nem hamisítvány.

A *Népszava* végül felszólítja a kormányt, hogy tegye közzé a *kéméndi 190 sz. csendőrségi hivatalosan beiktatott jegyzőkönyvet*, mely elejétől végig leplezetlenül főtársa Jekelfalussy önkénykedését.

A szociáldemokraták lapja még azt is okiratilag igazolja, hogy a *lontói birtok nem is a Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, hanem a felsége tulajdona*, tehát, még mint gazdának sem volt joga a miniszternek az ügyben még csak törvényesen is intézkedni, nemhogy altábornagy minőségben csendőrökkel.

Jekelfalussy nyilatkozata.

A *Nap* munkatársa fölkereste ma lontói birtokán Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert, hogy nyilatkozatra bírja a miniszternek ismert afférjában. Az újságíró a látogatást a következőképen írja le:

A honvédelmi miniszter első sorban megkérdezte tőlem, hogy minő ügyben jövök.

— A Kovács György ügyében jövök kegyelmes uram, — válaszoltam — egyenesen Pestről, ahol nagyon izgatottan várják a nyilatkozatot. Nagy a fölháborodás miatta és nem értik meg, hogy három nap óta nem méltóztatott hozzászólni az ügyhöz.

A miniszter olyan mozdulatot tett, mint aki nagyon csodálkozik.

— Nyilatkozatot várnak tőlem, — mondta most a miniszter — hiszen én elküldtem a nyilatkozatomat már vasárnap délután. Egy miniszteri tisztviselő járt nálam, akinek *közvetélen végett átadtam a nyilatkozatot és sehogysem értem meg, hogy nem került még a lapokba*. Egyébként meglep, hogy a dolog annyira elmérgesedett. Olyan kicsi és jelentéktelen volt az egész és mikor legelőször olvastam, nem tartottam egyébnek, mint boszunak Kovács részéről. Hogy miért volt oka Kovácsnak haragudni reám, azt sem tudom.

A miniszter erre magához intette *Csiszér* Ferenc csőszét és így szólt hozzá:

— Mondja meg Csiszér, hogy bántottam-e valaha Kovács Györgyöt?

— Kezét csókolom, soha, — válaszolta a csősz.

— Gorombáskodtam-e vele, kértem-e tőle, ami nem volt jogos?

— Kezét csókolom, a kegyelmes ur oly jó volt hozzá, mint egy falat kenyér.

— Hogy ment el tőlem Kovács?

— Megszökött, leszámolás előtt szökött meg anélkül, hogy átadta volna a gazdaságot. Hirtelen szökött meg, még pedig nem is a rendes állomáson.

A miniszter ezután fölvezetett a dolgozó szobájába, ahol spiritusz-lámpa mellett jegyeztette szórol-szóra az alábbi nyilatkozatát:

Mult esztendőben, december havában állított be hozzám Kovács György. Jó ajánló levelet hozott, megbízható ember hívta föl rá a figyelmemet. Azt mondta, hogy végzett gazdaságot és ispán szeretne lenni a lontói uradalomban. Kértem a bizonyítványait, mire azt felelte Kovács, hogy nincsenek nála, majd ha belép, elhozza magával.

Január elsején be is lépett. Hetek multak el, már a szerződést is megkötöttük, de bizonyítványokat még mindig nem láttam. Ekkor már kezdtem türelmetlenkedni. Végre február elsején megérkezett az iskolai bizonyítványa, amelyből kiderült, hogy nem végzett gazdasági akadémiát, csak földmives-iskolát. Epen ezért nem lehet gazdaságot, hanem csak cseléd.

Március havában észrevettem, hogy Kovács kezd nagyon felületesen és minden szakértelem nélkül dolgozni és meggyőződtem, hogy csizmadiát fogtam benne. A tavaszi vetési munkálatoknál tapasztaltam, hogy ő részben sárba vetett, részben nem is boronáltatta a vetést. É miatt szemrehányásokkal illetem, de igen kiméletesen. Május vége felé levelet kaptam tőle Budapestre. Azt írta benne, hogy 150 kilogramm lóheremagra van szüksége. Elmentem a kereskedésbe és megrendeltem. Magam is hazamentem és rémülve láttam, hogy Kovács kalász közé akarta vetni a lóheremagot. Konstatáltam, hogy minden józan ész ellen cselekszik és tönkre teszi a birtokot is, engem is.

A honvédelmi miniszter ezután részletesen magyarázta, hogyan rontotta el Kovács a bükkönyt, amelyet még rendesen petrencébe rakatott. Persze, megint veszekedés lett, folytatta a miniszter. Nyugodt hangon figyelmeztettem Kovácsot hibáira, mire ő azt felelte, hogy azonnal el akar menni, bocsássam el. Megfontoltam a dolgot és tudára adtam, hogy július 23-án elmehet. Addig köteles mindent átadni és az összes pénzekkel elszámolni. Az átadást meg is kezdte, de még a befejezés előtt, július 22-én délután Kovács megszökött Lontóról. Butorait már előző éjszaka csempészte a vonatra, ezzel is tanujelét adván annak, hogy szökni akar.

Ezzel el is értünk a dolog legfontosabb részletéhez. Vasárnap délután a csőszöm, Csiszér Ferenc kikisért a Párkány-Nána felé induló vicinálisához és így szólt hozzám:

— Kegyelmes uram, megszökött az ispán. Nem is a rendes állomáson ment, hanem Pér felé indult, ott akart felszállni a vonatra.

Nagyon boszantott a dolog és mikor Péren kinéztem a kocsi ablakán, megláttam Kovácsot a feleségével föl szállani az én vonatomra. Behivattam magamhoz Kovácsot és így szóltam hozzá:

— Kérem Kovács, maga megszökött tőlem, anélkül, hogy átadta volna a bir-

tokot. Nem számolt el és nem fizette meg a tartozását, sem az elpocsékoltt 150 kilogramm lóheremag árát, sem az előre kivett komenciójának le nem szolgált hányadát és failletményének megváltási árát. Ezekkel tartozik és mert megszökött, hatósági segítséget fogok igénybe venni.

Kovács nem szólt semmit és átment abba a kocsiszakaszba, ahol a felesége ült. A csetei állomáson kiszálltam a vonatból és sürgős táviratot akartam föladni a kéméni csendőrsnek, de az állomásfőnök ajánlkozott, hogy ő majd telefonon kér egy csendőrt. Beleegyeztem és mire Kéméndre ért a vonat, a pályaudvaron már várt egy diszbe öltözött csendőr. A csendőr bejött hozzám a kupéba, ahol így szóltam hozzá:

— *Ezen a vonaton egy szökevény cselédem van. Kérem csendőr, tegye a kötelességét.*

Többet nem mondtam, sem azt, hogy tartóztassa le, sem azt, hogy kötözze meg vagy löjje főbe. Azután nem is láttam, hogy mi történt és utaztam tovább.

A párkány-nánai állomáson a főnök értesített, hogy Kéméndről telefonált a csendőr, hogy Kovács György le akar fizetni 166 korona 40 fillért, elfogadják-e a pénzt. Erre azt válaszoltattam — én magam ki sem léptem a kupéból, — *fo-gadják el a pénzt és én nem ragaszkodom, hogy visszaszállítsák Lontóra.*

Nem tulajdonítottam semmit a dolognak, aminthogy nem is volt fontos az egész. Hiszen akárhányszor megesik, hogy egy cseléd meg akar szökni és a gazda ilyenkor segítségül hívja a legközelebbi csendőrt vagy rendőrt. Ahhoz kétség sem fér, hogy Kovács nem gazdatiszt volt, hanem egyszerű cseléd, ő csak földmivesiskolát végzett és nem volt diplomája, tehát cseléd volt és a cselédtörvény szakaszai szerint jogom volt csendőrrel igazoltatni. Erre nézve még az eset megtörténte előtt kérdést tettem Darányi miniszterhez, aki megnyugtatót, hogy törvény szerint cselekszem.

Budapestre érkezve, fölkeresett egy Polgár nevű ur, akit akkor láttam először és figyelmeztetett, hogy Kovács botrányra készül. Egész nyugodtan azt feleltem, hogy ebben a szándékában nem akadályozhatom Kovács urat. Másnap ügyvédjétől kaptam fölszólító levelet, harmadnap pedig hozta már egy miniszteriumbeli ur az ujságot, melyben le vagyok piszkolva a sárga földig. Erre nyilatkozatot küldtem Budapestre illetékes helyre, amely nyilatkozat érthetetlenül sehol sem jelent meg.

Hivatalos cáfolat.

Az esti órákban végre megjelent a honvédelmi miniszter hivatalos nyilatkozata, amely lényegében megegyezik az ujságíró előtt tett kijelentéseivel. A nyilatkozat szövege a következő:

Kovács György hamis cím alatt, tehát engem félrevezetve kapott és vállalt nálam szolgálatot. Midőn ez kiderült, értésére adtam, hogy nálam csak gazdasági cselédi, botos ispáni minőségben tarthatja meg szolgálatát, amit ő tudomásul vett. Ily minőségben sok kárt okozott és midőn neki október 1-jére fölmondtam, amely fölmondást csak hatósági közeg útján fogadott el, hirtelen távozni akart. En ebbe is beleegyeztem, de természetesen úgy, hogy előbb adja át a gazdasági leltárt. Azonban számos hiány

mutakozott és meg lett állapítva, hogy Kovács aznap, amikor én személyes vizsgálatot akartam tartani, megszökött és ingóságait is titokban elszállította. Budapestre utaztamban csak jogommal éltem, amikor lépéseket tettem, hogy visszaszállítsam Kovácsot. Amidőn föltartóztatva lett, spontán ajánlkozott, hogy a fenforgó különbözetet kiegyenlíthesse. Ebbe beleegyeztem, jöllehet jogom lett volna megszökött cselédemmel egyéb jogaimat is érvényesíteni. Ennyi az igazság.

Polgári pör és bünvádi eljárás.

Kovács György ma reggel ügyvédjénél, Csanádi Pál dr.-nál járt, aki megtudván, hogy a lontói birtok nem is a miniszteré, hanem a feleségeé, ma megváltoztatta a tegnapi beadott sommás keresetet.

A megváltoztatott kereset szerint az ispán Jekelfalussy Lajosnétól 700, a minisztertől pedig a kizsárolt 166 korona 40 fillért és kamatokat követel.

A bünvádi feljelentést holnap délelőtt fogja Csanádi beadni. Az I—III. kerületi járásbírósa a kereset tárgyalására határnapul augusztus 7-ikét tűzte ki.

Chimay hercegnő meghalt.

Egy regényes élet vége.

Rigó Jancsi örököi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 31.

Egy szűcs-ava távirat már tegnap híri hozta, hogy Párisban, a vándorok nagy hazájában, fáradtan, egy kékes, üstös houdoárban meghalt a péntekre virradó éjszakán: Chimay hercegnő, Word Klára, a magyar cigányprimás: Rigó Jancsi szerelme, szépséges asszonya. Felt... A hercegnő meséjének vége. Kezdjük elől a szép hercegnő történetét, egy szerelmes, bolondos asszony kálváriájának regényét...

A hercegnő férje amerikai ember. Az excentrikus hajlamú asszony azonban nem tudott férjével összerakni néhány esztendővel együttlett után megszökött Rigó Jancsival, akivel Párisban ismerkedett meg. A szerelmi regény néhány esztendőig tartott. Mielőtt a mélabus akkordokat folytatnók, megemlítjük azt a jelentést, hogy a hír nem reklámozó, nem is olyan, mint jeles partnerének halálhíre, hanem szóról-szóra igaz. Chimay Klára csakugyan meghalt és — hogy újra megüssük a mélabus akkordokat — nincs bübajos hegedűszo, nincs izmos férfi ar, amely föl tudná támasztani halottaitól.

Az állhatatlan primás beleunt a szerelmi gúgázásokba, az édes csókba és forró keleti, csapodár vére új csillagok felé hajította. A szép asszony boldogságába a csalódás keserű ize vegyült. Bejárta Rigóval a fél Európát. Volt Budapesten is, a hol mindenütt megcsodálták. Az orfeumban fel akart lépni, de ez a terv azután abbamaradt. Rigó a közben mind jobban elhidegült a hercegnőtől, a ki azután más karjaiban keresett kárpótlást. Egy marseillei hordár volt az első, a kivel feledtetni akarta a cigány hűtlenségét. Majd a nápolyi azurkék ég alatt, az olajfák és ciprusok honában egy villogó szemű, duzzadó karu olasz legény hódította meg szívét.

Rigó Jancsi azért nem vált külön tőle. A hercegnő neve jó reklámnak bizonyult az előkelő mulatókat, éttermeket szorongásig töltötte meg a közönség, hogy lássa és hallja a cigány-

lú, a kinek a hegedűje egy hercegnő szívét szédítette édes mámorba. Járták tovább a világot hármában. De Rigó Jancsitol elfordult az érdeklődés, a közönség kegye. Az érdekes pár megjelenése elvesztette az ujság vonzó ingerét. És Rigó Jancsi hiába járta be Európa összes nagyobb városait, a szerencse, a népszerűség csak nem akart ismét feléje fordulni.

Ebben az évben mintha még egyszer, utóljára fellebegt volna köztük a szerelem szunynyadó lángja. Rigó halála hírért hozta a kábel tengerentúlról, Amerikából. És a hercegnő ide-sített Magyarországra, hogy felkeresse az öreg szülőket és megnyugtassa, hogy nincs semmi baj. Jancsi, az ő Jancsikája el még, egészséges, életerős és ő siet ki utána Amerikába, hogy forró vágyakozással borulhasson izmos mellére. Utközben Párisban támadt reá orvul a betegség, a mely ágyba döntötte. A szép asszony, a ki ott hagyta a hideg fényt, az előkelő pompát a boldogság kedvéért, most sem valósíthatta meg édes álmát. Meghalt, mielőtt még egy utolsó bucsucsókot nyomott volna ajakára az az ember, a kiért ő rangot, fényt, hírt, mindent odahagyott. Meghalt idegenben, árván, egy örök, ki nem elégitett vágyakozással megtört szívében...

Visszatért oda, ahonnan elindult nyugtalan, kalandos, fordulatos utjára. Talán most fellell a boldogságot, a nyugalmat ott künn a párisi temetőn, a ciprusfák árnyában. Teste tehát a földé, könnyelmű lelke az emlékezeté, a feledésé; de vajjon mire száll az a nagy vagyon, a melyet hátrahagyott. Tudvalevő, hogy a hercegnőnek csupán ruhái és ékszerrel fejedelmi vagyont érnek. Így, azt mondták, hogy pazarlása következtében mindennek nyakára hágott, de most, halálakor kiderült, hogy amit elveszített könnyelműségével, azt visszaszerezte szépségével és a szó szoros értelmében vagyont hagyott hátra.

Vagyont igen, de végrendekezést nem. Hát az a kérdés már most, hogy kié lesz ez a hagyatéka? Vajjon jelentkeznek e örökösök, a kik mint a szép Klára rokonai, jogot formálnak az örökösödségre, vagy pedig Rigó Jancsinak fogják a hagyatékot odaítélni.

Ez a nagy kérdés foglalkoztatja ma Párisban azokat, akiket Chimay hercegnő viszonyai érdekelnek. És vannak — különösen a nők között — akik azt állítják, hogy a hagyatéka csak is Rigó Jancsitol illeti meg. És mohó kíváncsisággal várják, hogy miként fognak az elhunyt hercegnő vagyonával rendelkezni. Mert a világnak nincs más dolga, minthogy ilyen szenzációs részletekben gazdag életű személy kultuszát hajbássza addig, amíg egy másik esemény el nem feledtetni végleg a hercegnőt, szép szemét, szívét, kincseit, kedveseit és halálát.

Pofon az Anna-bálon.

(Leányfalvi híradás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 31.

Tegnap tartották Leányfalván a hagyományos Anna-bálat, de a szép a mulatság hangulatát csuf botrány tette tönkre. Egy hatalmas pofon csattant el a leányfalvi Anna-bálon.

Éjfél után történt a botrány. Éjfél után, mikor a hangulat a legtüzesebb, a tánc legszilajabb, a kedv legrózsásabb. Huzta a cigány s járták a párok a táncot. Amiből még nem lett volna semmi baj, ha az egyik táncosnak, a pesti Hitelbank egyik előkelő hivatalnokának tulságosan nagy kedve nem kerekedett volna, s egy mámoros, szilaj pillanatban erőteljesen belekurjantott a cigány rotájába.

A nők kissé fölszíszentek, az urak pedig az rosszaló morgással fogadták a lelkesültségnek ezt a nagyon is vidékes kitörését. Az egyik táncos, egy nagy *szinésdinasztia* sarja pedig hangosan rendreutasította a kurjongató bankhivatalnokot. A rendreutasításból összeszólalkozás lett, az összeszólás általános élénk lármává, botránnyá fajult, amelynek folyamán egy egészséges, friss, hatalmas csattanást visszhangoztak a bálterem tündöklő falai. Egy pofon... és még egy pofon...

A pofozkodó gavallérok azonnal elhagyták a báltermet — segédek társaságában. A kurjantási-afférnak szigorú folytatása lesz. A két urlembert kardpárbajt vív a legszigorúbb föltételek mellett.

Klió még mást is följegyezhet, ha kedve tartja, a tegnapi Anna-bálról. A bálon tudnillik megjelentek a Lányfalván nyaraló *Krisztoffy* József leánnyal is, némi szenzációt okozva a publikum körében. A táncosokban volt annyi gavalléria és gyöngédség, hogy nem hanyagolták el a *Krisztoffy* leányait. Mulattatták, táncoltatták a szép leányokat, tekintet nélküli atyjukra a „darabántra“...

Az ischli zarándoklás.

Wekerle és Andrássy a királynál.

(Költségvetés és kiegyezés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 31.

A képviselőház harmadfél hónapos szünetét, mint félhivatalosan közlik, a kormány tagjai mindenekelőtt arra használják fel, hogy a minisztériumokban elintézzék a legszükségesebb restanciákat s azután, hogy előkészítsék a képviselőház nagy munkaprogramját. A miniszterek augusztus hónapban mindannyian szabadságon lesznek, de szeptemberben már ismét Budapestre érkeznek.

Az 1907. évre szóló költségvetéssel az összes szakminisztériumok elkészültek és már a múlt hét végén beküldték a pénzügyminisztériumba, a hol *Teleszky* Kristóf miniszteri tanácsos vezetése alatt álló költségvetési osztály most állítja össze az egész budgetet.

Wekerle Sándor miniszterelnök és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter, mint jelentik, ma délután Ischibe érkeztek és holnap kihallgatásra mennek a királyhoz.

Wekerle és Andrássy Ischiben.

Bécsből sürgönyzik, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök tegnap este Budapestről, *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter pedig ma reggel Ikervárról Bécsbe érkezett és a magyar minisztérium palotájában szállott meg. *Wekerle* és *Andrássy* hosszabb ideig tanácskozott egymással. Megbeszéltek mindazokat a javaslatokat, melyeket előzetes jóváhagyás céljából Ischiben a király elé terjesztenek.

Wekerle tájékoztatást nyert Bécsben arról, hogy mit végzett *Beck* báró osztrák miniszterelnök a királynál. Erre azért volt szükség, hogy a királyt ne kelljen a *kiegyezés* előkészítési munkálatai miatt is esetleg újból terhelni. Ischiben most *Wekerle* is, *Andrássy* is teljesen elintéznék mindent, hogy szeptember végéig ne kelljen audienciára menniök.

Ischiből táviratozzák: *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter ma délben háromnegyed órai késéssel Ischibe érkeztek. A minisz-

tereket holnap délelőtt 11 órakor fogadja a király.

A kiegyezési tárgyalások.

Ischiből hazajövet *Wekerle* ismét megáll Bécsben s akkor kezdődik meg a tanácskozás az osztrák miniszterelnökkel. *Wekerle* ugyanis a királyt teljesen tájékozni fogja a magyar álláspontról a *kiegyezési revízió* illetőleg s miután a revízió határai és iránya felől ő felségével elvi megállapodásra jutott, *Beck* báróval szemben is a kapott felhatalmazás keretén belül igyekszik rendbe jönni. Megállapítják a tárgyalások felvételének idejét és módját. Különösen azt, hogy a mindkét fél részéről egybegyűjtött és rendezett anyagot mikor kezdik a *szakreferensek összehasonlítani és tárgyalni*. Mert első sorban kicsatolják a legsúlyosabb problémákat: a *kvótakérdést, a fogyasztási adókat és a közös vámjövődék ügyét*, s ezeket majd maguk a reszortminiszterek intézik el. A többire nézve a szakreferensek iparkodnak a felfogásokat közelebb hozni egymáshoz és a megállapodás küszöbéig jutatni a rájuk bízott anyagot.

Valószínű, hogy *Wekerle* és *Andrássy* a hét végén, tán szombaton már ismét Bécsben lesznek, ott egy két nap alatt *Beck* báróval az elvi kérdések és a tárgyalási időpontra nézve megállapodnak s aztán augusztus végeig ők maguk is pihenni fognak. Azalatt a minisztériumban előkészítik a jövő évi költségvetést és az ősszel beterjesztendő belügyi, kereskedelmi és igazságügyi törvényjavaslatokat s szeptember elején megkezdődnek a *kiegyezési tárgyalások*.

Öngyilkos urihölgy.

A Boszorkány-sziget titka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Tegnap délután egy ismeretlen úri hölgy a szegedi *Boszorkány szigetre* ment és ott a Tiszába ugrott, melyben halálát lelte. Ez is egyike az élet mindennapi nagy tragédiáinak, melyek fölött a megszokás közömbösen siklik tova. Ez az esett mégis a szenzáció erejével kelt fölfigyelmet, mert bár nem tudják még a hölgy kilétét, a valószínűség amelle t szól, hogy az illető hölgy egy közeli városból jött Szegedre azzal a szándékkal, hogy itt elemészsze magát. Egyes külső körülmények arra engednek következtetni, hogy az öngyilkosság oka boldogtalan szerelem.

Tudósítónk a rendelkezésére álló adatok és a rendőrség jelentése alapján a titokzatos öngyilkosságról a következőket közli:

Vasárnap délután három órakor egy *előkelőn öltözött úri asszonyt* pillantottak meg a Tiszán halászó halászok, amint a *Boszorkány-szigeten* izgatottan járkált le-föl. Egyszer a vizet nézte és azután ledit a partra. Ekkor egy levelet vett elő, melyet hosszabban olvasott. A levelet összetépte, nap-nyóját elhajította és arcát kezébe temetve, zokogott. Majd *éles szikolylyal a Tiszába vetette magát*.

A folyó árja nyomban magával ragadta a hölgyet, aki tetemtlenül vergődött a hullámok közt és segítségért kiáltott. A halászok a csónakkal segítségére siettek, de hasztalan, mert az öngyilkos nőgy feje fölött összecsaptak a hullámok és többre nem merült föl.

A halászok ezután kiveztek a partra és ott megtalálták az elrejtett levél foszlányait, meg a nap-nyót, melyeket magukkal vittek a

rendőrségre, hol nyomban jelentést tettek a történetéről. A rendőrség táviratozott a Tisza feléle való mentében fekvő községekbe, hogy ha esetleg fölveti a víz a halottat, értesítsék táviratilag.

A rendőrség megindította az öngyilkos hölgy kilétének kiderítése végett a nyomozást, de eddig eredménytelenül. Megállapítottak annyit, hogy az öngyilkos úri hölgy nem Szegedre való.

A forradalom országából.

Ég a cár kastélya.

(Letartóztatott dumaképviselők.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 31.

Stolipin, az új miniszterelnök nem bírja ugynevezett „liberális“ kormányát megalakítani, mert az igazán szabadelvű politikusok közül senki sem akar az új kormányba belépni.

A forradalmárok most nagy erőfeszítéseket visznek végbe a volt dumatagok viborgi kiáltványának elterjesztésére, a kormány viszont üldözi a dumaképviselőket és kettőt már le is tartóztatott. Természetes, hogy ez csak olaj a tüzre.

Mai távirataink:

Odessza, július 31. A livádiai *cári kastély*, amelyben a cári család minden esztendő őszen néhány hetet szokott tölteni, lángokban áll. A cári család az idén a rendesnél korábban akart Livádiába költözni, mert azt hitte, hogy ott nagyobb biztonságban érezheti magát.

Pétervár, jul. 31. Az *áttámgyvészség* megindította a *birói eljárást* azon dumaképviselők ellen, a kik Viborgban a polgársághoz intézett felhívást készítettek. A legutóbb Pétervárott összpontosított gyaloghadosztály visszatért Krasznóje-Szelóba.

Pétervár, jul. 31. A дума feloszlatása alkalmából rendezett *hálaadó istentiszteletek* a vidék számos templomában tegnap a legnagyobb nyugalomban és a lakosság óriási részvétele mellett folytak le.

Pétervár, július 31. Két дума-képviselőt, amikor beszámolót akartak mondani, *letartóztatottak*.

Pétervár, július 31. *Stolipin* miniszterelnök tárgyalásai a mérsékeltek vezérével, a két *Lwoff* herceggel és *Siponos*-szal teljesen meghiusultak. *Stolipin* hajlandónak mutatkozott a föltételek elfogadására, de nem akarta ezt kormánykomünikében közzétenni, mire a mérsékeltek visszautasították a megegyezést azzal, hogy sohasem fognak a forradalmárokkal meenni, de a kormányt sem fogják segíteni.

Varsó, jul. 31. *Boragot*, Szahacsov kerület kapitányát *agyonlőtték*. A tettes elmenekült.

Varsó, július 31. *Vinova* városban tegnap az egyházi kormenel a többi revolverdívés dördült el. A közönség körében óriási pánik támadt. Sokan a folyóhoz szaladtak és *hárvan* beleugrottak egy csónakba, amely az en a folyó közepén elsüllyedt. A bentülőkből csak *hármancat sikerült kimenteni*.

Pétervár, július 31. A föloszlatott дума szocialista tagjai fölívást intéztek a hadsereghez, amelyben föl-szóltják, hogy ne engedelmessédjék a kormányának, amely nem hajtotta végre a nép által választott képviselők határozatait. A fölívás utal a *Russija* c. lapnak a beavat-

kedést azon kimondott elv alapján, hogy a leányoknak az egyik mulatóból a másikba való szállítása és vétele nem tekinthető leánykereskedelemnek. *Ecce ne alapokon történnék a legnagyobb visszaélések*, melyekről már nagyon is idején volna a lepel lerántása.

HIREK.

A Petőfi-legenda.

Arad, július 31.

Ötvenhét esztendeje szőjjük a legenda szárait és ma ötvenhetedszer fordul annak az évnak a napja, melyen a legenda keletkezett. Hova lett Petőfi?

1849. július 31-én látták utoljára. A segesvári csatatéren. Ahogy kívánta:

Ott essem el én
A harc mezején,
Futó paripák száguldjanak a kivított
dalakra
S ott hagyjanak engemet összet-
porva...

Ugy lett. A magyar szabadság elboruló napján leáldozott a legfényesebb csillag is, mely valaha a magyar költészet egén ragyogott. Menynyi ideig kételkedtünk halála igazában! Holttestét nem látta senki, vérző sebtől elvérzett-e, ki tud arról? Csak az az egy bizonyos, hogy ettől a naptól kezdve Petőfit emberi szem nem látta. Szomorú napjaiban a nemzetnek egyetlen reménység volt az ő visszatérése. És hogy bizakodott benne ez a szegény, árva nemzet! Egy-egy hír róla képes volt földeríteni a borut és eloszlatni a vigasztalan jövőről való kételyt. Kalandorok, akik valami külsőség következtében hasonlítottak hozzá, hónapokon keresztül uri módon éltek magyar uri házaknál, ahol büszkék voltak arra, hogy Petőfit rejthetik magukba. A legenda árnyékában huzzák meg magukat ezek az alakok is, a legendában, melyet oly jól esett szövögetni: hátha visszatér?

Ma már tudjuk, hogy csontjai ott porladnak a többi hősökével együtt a segesvári csatatéren. Szemtanuk igazolják elesét és semmi kétségünk igazukban. Mégis még mindig szőjjük, szövögetjük a szépséges legendát, magunk is. Mert a legendák hősei mindig élnek a milliók emlékezetében, szívében. Emberi véges korokon túl. Sirjához el nem zárandokolhat hálás nemzete. Porladó porhüvelye nem lehet bucsujárás helye. És mégis, emlékezte maradandóbb mindennél. És melyikünk nem szívesen részese a legendának, mely kételkedik elmulásában, bizik eljövételében?

— **Barabás ellenfelét elkergették.** Most már bizonyos, hogy csütörtökön egyhangulag fogják Barabás Bélát megválasztani. Mint Nagykőrösről táviratozzák, ma délelőtt tíz órakor akarta programbeszédét elmondani Taksony József fővárosi tanár, Barabás Béla ellenjelöltje. A választóközönség azonban nem hallgatta meg, hanem percekig inzultálta Taksonyt. A mikor az erkélyen álló jelölt beszédébe fogott, az ezrekre menő tömeg *uborkákkal*

és szivákkal meghajigálta, majd az erkély termébe tódult és csak a Barabás Béla jelöltségét támogató függetlenségi vezető férfiaknak köszönhette Taksony, hogy komolyabb bántalmazás nem érte. Taksony természetesen lemondott a fellépési kísérletről.

— **Tisztelegések Müller Károlynál.** Aradváros új képviselőjénél, Müller Károlynál, amióta hazatért a fővárosból, egymásután tisztelegnek az aradi egyesületek és a különböző testületek. Ma a kereskedelmi és iparkamara s az ipartestület előjárósága jelent meg testületileg Müller Károly lakásán, hogy megválasztatása alkalmából üdvözlője. A kamara részéről Kristóf János elnök, az ipartestület részéről pedig Steigerwald Alajos elnök mondottak üdvözlő beszédeket, amelyekre Müller Károly a bizalom és a szeretet jeleitől megragadva válaszolt. Válaszában megismételte a programjában tett kijelentéseket, hogy sohasem fogja szem elől téveszteni az iparosok és a kereskedők ügyeit és a helyzetük javítására minden eszközt megragad. Beszédét éljenzéssel fogadták a tisztelgők.

— **A közigazgatás államosítása ellen.** A belügyminisztérium kodifikáló ügyosztálya már elkészült a *létszám Szapárdna* (a közigazgatás államosítását elvben elrendelő törvény) hatályon kívül helyezését kimondó törvényjavaslat, amelyet Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a belügyi referensokra vonatkozó törvényjavaslatokkal együtt fog majd annak idején a képviselőház elé terjesztani.

— **A költségvetés a hivatalos lapban.** Budapestről táviratozzák: A hivatalos lap holnap száma közölni fogja a királyi kéziratot, amely szentesíti az 1906. évi költségvetést.

— **Az ég. ev. püspökségválasztás.** A bányai egyházkerület püspökségére — amint megirtuk — pótválasztást rendeltek el, mely Szoboszlói Lajos és Scholtz Gusztáv között folyik le. A makói ég. ev. egyház két szavazatát mai gyűléséből Scholtz Gusztáv pesti esperesre adta le. Az aradi egyház szintén Scholtzra fog szavazni.

— **Automobiljárat Aradon.** Az automobil-omnibusz ügye már valószínűleg ebben a hónapban dűllőre jut. Aradváros törvényhatósága tudvalevőleg elhatározta, hogy a belváros és a vasúti állomás között saját kezelésében automobiljáratot létesít. Mikor a terv felmerült, több ajánlat érkezett be budapesti automobilgyárak részéről a tanácshoz, automobilok szállítása iránt. A törvényhatóság azonban valamilyen ajánlatot mellőzte és megbízta a tanácsot, hogy az automobilok beszerzésére nyílt pályázatot hirdessen. Ez meg is történt. A pályázat határideje tegnap járt le. Összesen három zárt ajánlat érkezett be Parjassy Lajos h. polgármesterhez, aki a szombati tanácsülésen bontja fel az ajánlatokat, amelyekkel már az *augusztusi* közgyűlés foglalkozni fog. Ha az ajánlatok kedvezők, úgy lehetséges, hogy már az ősz folyamán létesülni fog az automobiljárat.

— **Franciaországban eltörlik a halálbüntetést.** Párisból táviratozzák: A minisztertanács mai ülésén a *halálbüntetés eltörlése mellett* foglalt állást. A miniszterelnök fölhatalmazást kapott a halálbüntetést póló büntetési terv kidolgozására.

— **Brádról hazajöttek a katonák.** A rudasi aranybánya tár utat sztrájkoló munkásai — mint már említettük — hétfőn ismét munkába állottak. A több hét óta folyó bérharc nem vezetett ugyan teljes megegyezésre, de a munkások elfogadták azt az ideiglenes megoldást, hogy egy 7 tagú bizottság fogja az igazgatósággal a tárgyalásokat folytatni. Miután a több ezer főnyi

sztrájkoló arany-bányász legnap ismét munkába állott, feleslegessé vált a katonai karhatalom. A 33. gyalogezrednek Aradról kirendelt százada, amely két héttig tartózkodott Brádról és környékén, ma este 9 órakor külön vonaton visszaérkezett Aradra és Csobán Mihály százados vezetése alatt hangos trombitaszóval vonult be a várba. Hivonult ma Brádról a századvárosi 62. gyalogezred kirendelt százada is.

— **Balassa Bálint temetése.** Liptószentmiklós-ról jelentik: Liptóvármegye törvényhatósági közgyűlése Balassa Bálint báró, a XVI. század jeles lírai költője feltalált hamvainak ünneplés eltemetése és a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek a szentiványi Csorba tónál augusztus 28-án tartandó közgyűlésén való részvétel tárgyában elhatározta, hogy Balassa Bálint báró feltalált hamvait 1906. évi augusztus hó 27-én Hybber a katolikus templomban ünnepiesen eltemeti és ezt követőleg a F. M. K. E.-nek a szentiványi Csorba tónál tartandó XXIV. évi nagygyűlésén hivatalosan részt vesz. Program: Augusztus 26-án, vasárnap, Balassa Bálint báró hamvai beszentelése. A koporsónak vasúthoz való szállítása. Augusztus 27-én, hétfőn, érkezés a Csorba-tóhoz. Ené a Csorba-tón. Este a FMKE. igazgatóválasztmányi ülése. Ezután ismerkedési estély a szálló vendéglőjében. Augusztus 28-án, kedden délelőtt a FMKE. választmányi ülésének folytatása. Délben a FMKE. közgyűlése 3 órakor társasbéd, este 6 órakor hangverseny, utána társasestély. Augusztus 29-én, szerdán, kirándulás a Dunajecen át Szesavnica-ra és esetleg Zakompanéra.

— **Kodama helyett Oku.** Tokióból jelenti a Reuter-ügynökség, hogy az elhunyt Kodama tábornok utódjává Oku tábornokot nevezték ki vezérkari főnökké. Oku tábornok az orosz-japán háború egyik legfényesebb fegyvertényében, a kincsur magaslaton lefolyt véres csatában tette világhíressé a nevét.

— **Megszűnt aradi sztrájkok.** Tegnap, mint azt megirtuk, Reinhardt Fülöp és Lengyel Lőrinc aradi butorgyárosok munkásai sztrájkba léptek, mert munkaadók nem voltak hajlandók követeléseiket teljesíteni. A béketárgyalások tegnap még nem jártak eredményre, ma azonban kijelentették a gyárosok, hogy a sztrájkoló kivánságainak *eleget tesznek*, mire a bérharc mindkét gyárban véget ért.

— **Lelőtt birtokos.** Temesvárról táviratozzák: Nagykövéren ma az ablakon keresztül agyonlőtték Stefaneszku György gazdag birtokost. A tettes elmenekült. A gyilkosságot boszu művének tartják.

— **Japán tudós a Tátrában.** Tátrafüredről jelenti, hogy Sasaki tókioi egyetemi tanár a Magas-Tátra tanulmányozására Tátrafüredre érkezett.

— **Königswarter birtokai.** Bécsből táviratozzák, hogy Königswarter Hermann báró eladta Nieder Kreuzstettenben lévő nagy birtokát Hoyos grófnak. Königswarternek most már alig van birtoka.

— **let kapitányát.** gyűlésről táviratozzák: A *Wig Wag*, a nemzetközi legjobb ügató-lova ma este, eddig ismeretlen okból megdőglött. Érdekes, hogy a kitűnő loért, amely a vasárnapi legnagyobb ügató versenyre is be volt nevezve, néhány nap előtt *kétvázecor koronát* kínáltak, de gazdája visszautasította az ajánlatot.

— **Mészárosok a határzár ellen.** Budapestről táviratozzák: A budapesti mészáros-ipartestület ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a szerb határzárral és a marhadrágulással foglalkoztak. Hosszu vita után elfogadtak egy határozati javaslatot, amelyben fölkérlik

Bárczy Istvánt, Budapest székesfőváros polgármesterét, eszközölje ki a kormánytól, hogy a növendék állatok husának kimérése ellátassék, a szarvashatár föloldassék, a Romániából való szarvasmarha-behozatal megkönnyítessék és a husfeldolgozást adó teljesen ellenőriztessék.

— **Sikkasztó vasuti pénztárnok.** Marosvásárhelyről táviratozzák: Gerei Arpád, vasutállomási pénztárnok tegnap 33,000 koronát sikkasztott és megszökött. A pénzből 20,000 korona a vasuti tisztviselők holt napi fizetésére jött, míg az azonfölüli összeg a pénztári készlet volt. A 20,000 koronát megérkezés után Balla Attila állomásfőnök vette át és elismervény mellett átadta Gereinek, aki ezután hazament és megvacsorált, majd *biciklire ült és Brassó felé megszökött.* Gerei nemrég egész Európára szóló utlevelet váltott magának. Az esetről Balla jelentést tett a rendőrségen és a kolozsvári üzletvezetőségnek.

— **Republikánus kongresszus.** Barcelonából táviratozzák: A közársasági ifjak nemzetközi kongresszusán egy delegátus a világbéke biztosítására szolgáló legalkalmasabb eszköznek a világ összes köztársasági érzelmi polgárainak egyesülését mondta. A kongresszus elhatározta, hogy a duma elnökét táviratilag börtönébe rakosszenvéről. Azután határozati javaslatot fogadtak el, a mely a gazdasági igazság elérésére szolgáló egyedüli eszköznek a szabad szövetségi egyesülést mondja ki.

— **Vasuti katasztrófák.** New-Yorkból sűrűgönyzik: New-Hamburgból jelentik, hogy az itt kisiklott gyorsvonat egy gépésznek és egy fűtőnek halálát okozta. Tizenkét egyén megsebesült, de nem halálosan.

Berlin-ből táviratozzák: A reggeli lapok jelentései szerint a páris-kölni gyorsvonat Labuissiere és Solve sur Sambe között kisiklott. A mozdony és a szerkocsik lezuhant a vasuti gátról. A fűtő életét veszítette, a gépész súlyosan megsebesült. Az utasokban nem esett kár.

— **Egy báróság története.** Lipótvárosi társaságokban most pattant ki az az anekdotának hangzó hír, amely cselei Herceget Péter báróságát magyarázza meg. Azt mesélik ugyanis, hogy Herzog, még köznevezés korában, gyakran volt hivatalos a gödöllői udvari vadászatokra. A vadászat alkalmával tartott beszélgetéseknél az uralkodó minden vendéget ki szokta tüntetni megszólításával. Ilyenkor per sze, miután a királynak minden alattvalója „kedves”, Herzog Péter „Lieber Herzog” megszólítással tündökölt a többi egyszerű „Lieber Nagy”, „Lieber Kiss” stb. között. A király rájött a megszólítás furcsaságára s bárói rangra emelte a Herzog családot azzal az indoklással:

— Ich sage im doch lieber, „Lieber Baron”, als „Lieber Herzog.”

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte: Földes Miklós aradi származású paksi állami polgári iskolai rendes tanárt a szegedi III. ker. állami polgári iskolához; Igert Antal zayugróci polgári iskolai tanárt a békéscsabai Meisel Rezső békéscsabai és Meiselné Athanásé Mária mezőberényi polgári iskolai tanárt illetve tanítónőt a körmenői, Sándorné Súlyom-Fekete Margit dévali polgári iskolai tanítónőt a kolozsvári állami polgári iskolához.

— **Elemi károk főljegyzése.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter felhívta a gazdasági tudósítókat, hogy az elemi csapások, különösen a jégeső, felhőszakadás stb. által okozott károkat lehető pontosan becsülik fel és jelentésük be. E kimutatások alapján a termés-

eredményekre vonatkozó adatokat helyesbíteni fogják.

— **Magyar név.** Ebenschütz Simon aradi lakos Erdősre, Lieberman Frigyes aradi lakos László-ra magyarosította családi nevét.

— **Véres harc rendőr és csavargók között.** Budapest-ről jelentik: A Hegyaljai uton ma éjjel véres harc volt egy rendőr és néhány csavargó között. Bakonyi Ferenc rendőr ma éjjel szolgálatot teljesített a Hegyaljai uton (a Gellérthegy felé), amikor három munkáskülső ember minden ok nélkül beledöbölt és szidalmazni kezdte. Bakonyi egy ideig tűrte a dolgot, de mikor a csavargók egyike meglökte, erősebben lépett fel és önvédelemre kardot rántott. A három csavargó most kövekkel támadt a rendőrré, letépték és levették kardját, de ebben a pillanatban a rendőr elővette revolverét, az egyik támadót lelőtte, a másikat pedig a revolverrel úgy vágta fejbe, hogy összeesett. A harmadik elszökött. Bakonyi több kézzurást kapott, de ezek nem súlyos természetű sebesülések, súlyos seb van a fején, a melyet kardvágás okozott. A mentők a helyszínre jöttek ki és mind a három sebesültet elszállították, Bakonyit a csendőrségi, a két támadót a rabkórházba. A súlyosan sérült támadókról a rendőrség megállapította, hogy ezek Pollák Ferenc 28 éves és Szabó Imre 21 éves rovott multu csavargók.

— **Uj férfi és gyermekruha üzlet Aradon.** Braun Miksa aradi kereskedő, aki 15 évig volt Neumann M. férfi ruházletében alkalmazva, a cégtől kilépve, önálló férfi- és gyermekruha üzletet nyit augusztus hóban a Szabadság téren, a gróf Nádasdy-féle palotában Braun Miksa kiváló szakértelme kelendő biztosság arra, hogy a szakmába vágó minden követelménynek teljesen megfeleljen, elég ügyes és gyakorlott, hogy üzletét felvirágoztassa. Nagy sulyt fektet a gyermekruha készítményre és mérték utáni készítésére.

— **Bolhák, svábok, poloskák legbiztosabb pusztító szere** Vojtek és Weisznel Aradon.

Ezresek az aszfalton.

(Kilobált 48,000 koronával.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 31.

A fővárosi nehéz megélhetési viszonyokat tekintve, bizony nem közönséges látványban volt részük tegnap éjjel az Andrassy-uton járókelőknek. A 84. számú ház első emeletén levő lakások egyik balkónjának ajtaja hirtelen feltört s egy 40—50 év körüli, züllt külsejű ur jelent meg az erkélyen. Egy darabig hadonászott a kezével, majd hangosan beszélni kezdett.

— Igen, én átérzem a nép baját. Átérzem és csekély erőmhez mérten segítek is rajta. De ti köztívü milliemosok, kik garmadába hordjátok a pénzt, becukjátok szekrényetekbe s pusztulni hagyjátok a szűkölködőt. Nézzetek én rám s tanuljatok.

A beszélő ezután a leggyorsabb tempóban kezdte ledobálni az utcra köveit a 100 és 1000 koronás bankjegyeket s rövid idő múlva egész halom bankó feküdt az aszfalton.

Eppen ebben a pillanatban ment arra Molitóri Oszkár operai ügynök, aki egy Osbudában eltöltött pompás est után hazafelé ballagott. Erezte kissé az élvezett italok hatását, mindennek dacára nem akart hinni szemének, mikor a lábai előtt heverő kincset észrevette.

— Mi az, — dűnyögte magában — hát ennyire be volnék rugva.

Mégis vett magának annyi fáradságot, hogy lehajoljon. Felemelt egyet a bankjegyek közül s személt megdörzsölve, a legnagyobb ámulattal látta, hogy nincs berugva, szeméi nem csalnak, a lába előtt heverő bankjegy egytől-egyig mind jó, valódi pénz. Tétovázva tekintett körül, első meglepetésében azt sem tudta, mit csinál-

jon. A helyet nem akarta elhagyni, attól félve, hogy a nyilván abnormis módon az utcára került bankók illetéktelen kezébe kerülnek.

— Felszedem — állapodott meg végre — s beviszem a főkapitányságra, ez legalább is kötelességem.

Éppen hozzáfutott a munkához, mikor kinyílt a ház kapuja s egy fekete ruhába öltözött halvány arcú urinő jelent meg az utcán, a ház mestertől s a szobaleányától kísérvé. Molitóri nyomban a hölgyhöz fordult s megkérdezte:

— Kérem, nagyságos asszonyom, nem tudja, hogyan kerültek az utcára ezek a bankjegyek. Most akartam összeszedni, hogy bevigyem a rendőrségre.

— Köszönöm uram, — válaszolt a nő — a pénz a mi tulajdonunkat képezi. Szegény férjem dobálta ki idegrohamában. Az a mániája a boldogtalannak, hogy segít a világ összes szegényein. Már többször cselekedett hasonlóan.

A becsületes megtaláló ezután a szobaleány és a házmester segítségével összeszedte a pénzt, amely 48,000 koronát tett ki s átadta a hölgynek, aki sűrű hálalkodás között köszönte meg az önzetlen szolgálatot.

— Nagyon szívesen venném, ha meglátogatna bennünket, de most azonnal.

Molitóri elfogadta a meghívást s felkísérte a hölgyt a lakásba. A férj, aki közben teljesen megnyugodott, igen szívélyesen fogadta a fiatal embert. Asszalt terítettek s rövid pár perccel mulva vígan falatozva ült együtt a társaság.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Uj-Arad, július 31.

Nem akar az eső esni, pedig már nagyon kívánatos lenne. A tengeri mindjobban szűk az időjárás mostoha voltát és a szükséges nedvesség nélkül jövője kétes.

A cséplést sok helyen elvégezték és az eredménynel megelégedettek.

A gabonaüzlet továbbra is lanyha. A forgalom már élelnek.

A piacon meglehetősen hozatalok voltak. Elkelt a mai hetipiacon:

2000 mm. új buza 13.40—13.60.

800 mm. új árpa 10.80—11.—.

200 mm. új rozs 11.—11.—.

Arak koronában per 100 kg.

— **Bécsi vágómarhavásár.** Bécs, július 30. A mai vásárra felhajtottak 3159 magyarországi, 819 galíciai és 738 németországi, összesen 4216 darab marhat. Elsőrendű ökrért sok esetben, a galíciai ökrért pedig általában 1 koronával többet fizettek, mint a múlt héten.

Jegytek:

Első magyar hizott ökr 78—86 K., másodikrendű 72—77 K., harmadrendű 60—70 K., elsőrendű galíciai ökr 86—92 K., másodikrendű 78—85 K., német elsőrendű hizott ökr 86—92 K., másodikrendű 78—84 K., harmadrendű 72—75 K., leölt ökrért 60—72 K., parasztökrök 60—70 K. Tenek 60—74 K., bivályért 50—6. K. Mindez mértéksánsként, élőszuliban, fogyasztási adó nélkül.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 31. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz párónként 400 kilogrammon felüli sulyban 112—113 fillérig; Öreg közép párónként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz párónként 320 kilogrammon felüli sulyban 119—120 fillérig; fiatal közép párónként 251—320 kilogramm sulyban 122—123 fillérig; fiatal könnyű párónként 250 kilogramm sulyban 126—127 fillérig.

Szerbiai: Nehéz párónként 260 kilogrammon felüli sulyban 122—124 fillérig; közép párónként 240—260 kilogramm sulyban — fillérig; könnyű párónként 240 kilogramm sulyban 124—126 fillérig.

Sertésár: Július 28. napján volt készlet 52,200 darab, július 29. napján felhajtott 1026 darab, július 29. napján elszállított 594 darab, július 30. napján maradt készlet 52,632 darab.

A hizott sertésár törvénye: Csődös.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 31.

Amerika 1 olcsóbb. Kevés üzlet. Elkelt 15,000 méter-mása buza tartott áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.42—7.43
Aprillsi buza 1907-re	7.72—7.73
Rozs októberre	6.29—6.30
Tengeri júliusra	6.44—6.45
Uj tengeri 1907-re	5.40—5.41
Zab októberre	—

Zsérlet 5 óraker.

Buza októberre	7.44—7.45
Aprillsi buza 1907-re	7.73—7.74
Rozs októberre	6.32—6.33
Tengeri júliusra	6.27—6.28
Uj tengeri 1907-re	5.52—5.53
Zab októberre	6.45—6.46

Irányzat lanyha.

Zsérlet 5 óraker.

Osztrák hitelrészvény	687.25
Magyar hitelrészvény	807.25
Leszámtólóbank részvény	510.—
Rima-Murányi vasma részvény	566.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	669.25
Közuti vasut	577.—
Városi villamos vasut részvény	618.—
Erzsébet szanatórium sorajegy pénzben	9.—
Erzsébet szanatórium sorajegy árubaan	10.—

NAPIREND.

Augusztus 1. Szerda. Róm. kath. naptár: Vas. sz. Péter. — Protestáns naptár: Vas. sz. Péter. — Görög-keleti naptár (július 19.): Diusz. — A nap két 4 óra 36 perckor, nyugszik 7 óra 34 perckor.

Időjárás. A központ meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz.

Augusztus 2. Iskolaszéki ülés délután 5 óraker.

Augusztus 4. A kurticsi uri dalárda hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.) — Az egyesült ujarad zsigmondházi önkéntes tűzoltó egyesület táncvigalma (Martini-sörözőben.)

Augusztus 5. Az aradi könyvnyomdászok szakegyelének hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Városliget.)

Augusztus 6. Áradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 óraker. — Városi közgyűlés délután 4 óraker.

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének mulatsága (Városliget.)

Augusztus 20. Tulipán-népiünnepély a városligetben.

CSARNOK.

Anasztáz mester.

Ira: Sas Ede.

(Véga.)

III.

Az éjszaka teljesen ráfeküdt a Balatonra, még csillagok sem ragyogtak, viharfelhők vonultak fel Keszthely felől.

A zivatar előhírdője, a jó hűvös szél hamarosan elűzte a mester ereiből a lézat, ami a hangversenyteremben megszállotta. Tisztában volt azzal, hogy hőmértékűdes calzmával lépte át a határt, a mit egy hálás zeneszerző magának egy szép asszonyal szemben megengedhet. Terringetést! Megcsókolta annyi tengerkép szemelattára! S annál bünbösebbnek érezte magát, mert a tokban megvállotta magának, hogy a csók nem a mester elismerése volt, hanem az ő fiatalságának felbuzdulása, amely hajdanta annyi nyektörő kalandba kergette. Bizonyos, hogy a kapitány észrevette a merénylőt. Találkozni vélt a teremben sötét szemelnek vészjósló tekintetével. Bizonyos, hogy holnap délelőtt, tán még ma éjjel elküldi a segédeit . . .

Ej, de hát hadd küldje! Hiszen ő valaha éppen úgy tud a forgatni a kardot, akár a karmesteri pálcát . . . Hát olyan rokkant agastyán volna már ő, hogy ne tudna helyt állani azért, a mit a vére fellángolása vétett? Próbáljuk csak a sítapálcával . . . Eu garde! A fejére egy primet Egy cselváგást jobbra . . . Aztán egy alsóváгást . . . De mi az ördög van ebben a sítapótban, hegy olyan nehéz? . . .

A nagyvendéglő ablakain át beszűrdött a tánczene; odakinn a szentjános-bogárkák, meg az éjl lipék jártak rajta; igaz, hogy a báljukat nagyon megszavarta az a sötétben vagdalozó érthetetlen alak . . . A maestró kis hija, hogy ki nem ütötte a szívart egy régi jó cim-

dorája, Majorossy nyugalmazott őrnagy sítapából, aki szintén lejtött sítapáigatni a csolnakház mellé

— Ej be kapóra jössz! — örült meg a mester vén cimborájának, aki egykor sokat szekundált neki — persze nem a zenekarban . . .

— Kísse sok pezsgőt taítam felhajtani az egészségedre, mondta az őrnagy, lejtöttem friss levegőt szilvni. De nem csoda! Milyen ünnepeletetés, őregem! S hogy énekelte az az istennő a te notádat. (Az őrnagynak nóta volt még a szonáta is.)

— Hagyd el. Epen amiatt az istennő miatt gyűlik meg a bajom. Epen amiatt kérélek, légy segítségemre egy lovagias ügyben. Az ura tudniillik párbajra fog hívni.

— Dehogy! Aztán miért?
— Anyyira elragadt az asszony éneke, hogy megcsókoltam.

— Ejha! Homlokod csókolta?
— No, nem egészen a homlokán . . .
— Tán csak nem az ajkán?
— No, elég közel jártam hozzá.

— Hm . . . Az ura okvetlen párbajra fog hívni. Pisztolyra akarsz verekedni?
— Eleinte pisztolyra, de ha az eredménytelen lesz, kénytelen lesünk a viadalt karddal folytatni.

— Hm . . . Hm . . . Nem lehetne a dolgot békésen elintézni? Te zeneszerző vagy . . .

— Anagysága énekel . . . A mester elismerésének adója . . . Ha valami ilyes magyarázatot adnánk az egészek?
— Hát aztán mikor adtam én egy lovagias ügyben holmi magyarázatokat?

Kiegyenesedett e szavakra a maestró; a hold egy pillanatra előkukucskált a felhők mögöl s bámulta azt a régi daccal felemelt ősz-őreg fejet . . . Az egykori kalandhős trubadur folytatta:

— Hát olyan vén pipogyanak nézel te már engem, aki nyöszörögve kér bocsánatot a férjtől? Hát nem bírom én már a zörgő csontjeimmel forgatni a kardot, mi? Próbáljuk csak! Véd megad, én támadok!

S az őrnagynak, ha csak azt nem akarta, hogy kitűnően szeleló szivarja a Balaton közepére repüljön, ahol kétségtelenül megörült volna neki valami bagózó vén fogas; sítapálcájával valóban védelmi állásba kellett helyezkednie . . . A vivógyakorlat megkezdődött a parton, restitőlő inakkal kísé, de annál nagyobb lelkesedéssel. S mi tagadás, az őrnagy csakugyan sokat találhatott kortylnítani a barátja egészségére, lazán állott a markában a sítapálcát — s egyszer csak utty! Kalimpálva repült a plátán ágai közé . . .

— Kiűtöttem a kezedből a kardot! Ujjongott dagadó mellél a maestro. Látod cimpora! Így fogok elbánni vele is! Hanem most keresünk meg a botodat . . .

Es utasítást adott barátjának, hogy csak kemény feltételeket szabjon — s boldogan tért nyugalomra abban a tudatban, hogy ő — bár kissé deresedik az üstöke — párbajt fog vívni egy szép asszonyért . . .

IV.

Tündér Iona halhatatlan szerzője másnap délfelől törődöttén ébredt fel: karjában, láb-száraiban erősen sajgott a tegnapi vivőlecke emlékezete. Pedig még ezután fog következni az igazáni hadd el hadd! Illően feketébe öltözött s várta a kapitány okvetlen bekopogtató segédeit.

Délfelől a pincér egy névjegyet hozott be neki. Tatár Béla neve állott rajta.

— Tehát ő maga von felelősségre. Heveskedni fog, örizzük meg tehát mi a férfias hidegvérűnket.

— Hova tűnt az este, kedves maestro? Elbujt a dicsősége elől? Hiszen már megszokhatta. Tűvé tettünk érte mindent!

(Te elhiszem, hogy tűvé tettél, gondolta a zenekelelő, sandán pislogatva az ellenféltre, aki ime a barátság derüs álarcá alatt közeledik hozzá.)

— Most rendelkezésére állok uram — mondá.

— Bravó! Ezt már szeretem . . . Eppen egy nagy kéréssel jöttem, a feleségem nevében is, aki rendkívül boldog, hogy az őn megelőgedését megnyerhette . . .

— Es . . . őn . . . őn is örül ennek?
— Már hogyne örülnék! Ezt a diadalt a mi

házuánkál is meg kell ünnepeünk. Azért is esedezünk, kedves maestro, szerencsétlenül ma bennünket ebédre . . .

Anasztáz magasra huzta a hófehér szempillált.

— Ebédre? . . . Őn engem meghív a házához ebédre? De hát tisztelt uram, nem mondta el önnek becses nője, hogy mi történt közte és köztem.

A kapitány joviáltisan elnevette magát:
— Dehogy nem mondtal! Ő haragudott fészre egy kicsit, amiért megcsókolta. Tudja, rendkívül szégyenlős asszonyka . . . De őn megnyugtattam, hogy nem szabad ezt úgy venni. Ilyesmit már meg kell engedni az őreg maestronak . . .

Azzal kedélyesen, de azért gyöngéden és tisztelteljesen vállára is veregetett az őregnek, aki úgy érezte, mintha azt a megveregetett vállát villámcsapás érte volna . . .

— Köszönöm, mondá . . . Végtelenül sajnálom . . . De hirtelen el kell utaznom . . . Nem tehetek eleget a kedves meghívásnak. Adja át őnagyságának tiszteletemet . . .

S azután sokáig-sokáig nézett a kapitány mögött bezáródott ajtóra. Mintha fiatalága mögött zárult volna be az ajtó, most már végképpen. Fiatalága mögött, mely tegnap, kísértent, még hazajött. Vége az ifjúságnak, őreg maestro! Nem fogsz te szép asszonyért párbajt vívni soha többé.

Mikor a vasúthoz hajtatott, érezte az éjjeli vihar után fujdogáló hideg szelet. Igaza van az orvosnak: az ilyen őreg embernek jó lesz fölvernies az ősz felöltőjét . . .

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
Kintzig-Kopár Ferenc.

IDEGENEK ARADON.

— Július 31

Központi szálloda. Förster Ottó mérnök Berlin. — Wiener Zsigmond utazó Budapest. — Weiser Izák igazgató Budapest. — Popoviciu János igazgató Mehádia. — Mollosy Kálmán dr. ügyvéd Keoskemét. — Szenes Károly kereskedő Koosvár. — Baiersdorf Nándor fakereskedő Szászsebes. — Deutsch Miksa lókereskedő Budapest. — Dobrovics Sándor igazgató-neje Eszék. — Ujváry Flora magánzó Rozsnyó. — Szabadhegyi Géza magázó Bihar. — Vendei János dr. főorvos neje Makó. — Balog Géza kárbecéló Budapest — Ponya Endre gyáros Nagyszentmiklós. — Réthy János kereskedő Budapest. — Kaiser József kereskedő Bécs. — Reder Károly utazó Budapest. — Paszku Dániel utazó Bécs. — Leidenbach József utazó Versec. — Bramberger J. utazó Versec. — Klemberger Vilmos utazó Bécs. — Lonovics Gyula birtokos Makó. — Weifer Ignác utazó Bécs.

Vass szálloda. Gyulai Ferenc és anyja Marosvásárhely. — Rajkovics K. és huga Temesvár. — Bálint D. és neje. — Halász Béla utazó. — Bernauer Samu utazó. — Bálint Száva lelkész. — Török László. — Lovag Béla. — Váradi Ferenc mérnök — Yegi S. utazó. — Krausz Vilmos Budapest. — Kopcsán Mihály dr. K. banya.

NYILTÉR.*

Közjegyzői iroda megnyitás!

Közjegyzői ténykedésemet a mai napon megkezdtem.

Irodám: Fábían-utcában, 6. számú házamban, a földszinten van.

Hivatali órák: d. e. 1/2 9—12 óráig, d. u. 1/2 3—6 óráig.

Helyettesem:

Dr. Szabó István.

Arad, 1906. július 24.

Dr. Mülek Lajos,

1878 **kir. közjegyző.**

Nyári menetrend.

Érvényes 1906. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.									
Állomások	Szv. I-II			Szv. I-III			Szv. I-III		
	Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.
Arad	5:02	8:18	11:25	4:16	4:51	9:30			
Szofronya	5:22		11:41		5:08	9:50			
Kurtics	5:33	8:36	11:55	4:36	5:25	10:05			
Lökösháza	5:53		12:10		5:44	10:21			
Bánhidai major	5:58		12:16		5:51	10:26			
Országút	6:02				5:56	10:31			
Kétegyháza	6:10	9:00	12:26	4:59	6:08	10:46			
Kigyós	6:11	9:01	12:34	5:00	6:28	10:54			
Békés-Csaba	6:24		12:47		6:41	11:13			
Békés-Földvár	6:35	9:19	12:59	5:17	6:51	11:21			
Mezőberény	6:43	9:23	1:29	5:20	7:14	11:33			
Gyoma	6:56		1:42	5:31	8:08	11:53			
Mezőtúr	6:57		1:44	5:32	8:11	11:58			
Pusztapó	7:07	9:42	1:54		8:26	12:11			
Szajol	7:31	10:02	2:18	5:49	9:47	12:46			
Pusztapó	7:36	10:07	2:25	6:04	9:58	12:57			
Szajol	8:02	10:29	2:53	6:32	10:25	1:17			
Mezőtúr	8:03	10:30	3:05	6:39	10:32	1:28			
Pusztapó	8:27		3:28		10:56	1:52			
Szajol	8:39		3:42		11:10	2:06			
Szolnok	8:52	11:00	3:56	6:58	11:27	2:21			
Ujszász	9:10	11:12	4:13	7:27	11:43	2:38			
Tápió-Györgye	9:17	11:19	4:24	7:35	11:53	2:47			
Tápió-Szele	9:44	11:35	4:46	7:58	12:12	3:07			
Nagy-Káta	9:49	11:36	4:49	7:58	12:16	3:11			
Tápió-Szeleső	10:08		5:06		1:23	3:18			
Sály-Sáp	10:19		5:17	8:12	1:33	3:28			
Mende	10:47		5:43	8:27	1:43	3:38			
Gyömri	11:04		5:59	8:47	1:53	3:48			
Maglód	11:17		6:11	8:58	2:03	3:58			
Rákös	11:31		6:24	9:12	2:13	4:08			
Kőbánya fel. p. u.	11:39		6:32		2:23	4:18			
Budapest k. p. u.	12:11	12:59	7:05	9:33	2:58	4:53			
Budapest k. p. u.	12:17		7:11		3:04	5:05			
Budapest k. p. u.	12:25	1:10	7:20	9:35	3:10	5:16			

Budapest-Arad.										
Állomások	Tv. Sv.	Szv. I-II			Szv. I-III			Szv. I-III		
		Gyv.	Szv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.
Budapest kpu...	ind.		7:25	8:00	9:11	12:20	10:10			
Kőbánya felső p. u.				8:10		12:30	10:20			
Rákös			7:37	8:17	9:13	12:37	10:27			
Maglód				8:44		1:18	10:38			
Gyömri				8:52		1:26	11:06			
Mende			8:04	9:00		1:36	11:16			
Sály-Sáp				9:11		1:52	11:42			
Tápió-Szeleső				9:21		2:07	11:51			
Nagy-Káta				9:41	3:04	2:32	11:53			
Tápió-Szele				9:58		2:52	12:13			
Tápió-Györgye...				10:09		3:04	12:23			
Ujszász	ért.			8:59	10:24	3:21	12:37			
Szolnok	ért.			8:59	10:27	3:41	12:51			
Szajol	ért.			9:16	10:50	3:53	4:07			
Pusztapó			2:55	9:23	11:09	4:00	4:14			
Pusztapó			3:19	9:36	11:23	4:13	4:33			
Mezőtúr	ért.			3:37		11:36	4:47			
Gyoma	ért.			3:55		11:48	5:00			
Mezőberény	ért.			4:22	10:04	12:05	4:42	5:25		
Békés-Földvár	ért.			4:48	10:05	12:10	4:43	5:26		
Békés-Csaba	ért.			5:18	10:28	12:33	5:02	5:55		
Kigyós	ért.			5:38	10:34	12:40	5:08	6:00		
Kétegyháza	ért.			6:07		1:04	5:22	6:13		
Országút	ért.			6:20		1:13	5:30	6:14		
Bánhidai major	ért.			6:23		1:15	5:32	6:14		
Lökösháza	ért.			6:42	11:11	1:28	5:43	6:24		
Kurtics	ért.			7:09	11:13	2:05	5:53	6:33		
Szofronya	ért.			7:24		2:17	7:22	6:48		
Arad	ért.			7:43	11:30	2:29	6:10	6:58		
Arad	ért.			7:47	11:30	2:34	6:11	6:59		
Arad	ért.			7:58				7:07		
Arad	ért.			8:03				7:12		
Arad	ért.			8:13		2:51		7:17		
Arad	ért.			8:36	11:54	3:05	6:36	7:25		
Arad	ért.			8:51		3:15		7:43		
Arad	ért.			9:10	12:12	3:29	6:54	7:53		

Arad-Tévis.										
Állomások	TvSz.	Gyv.			Szv.			TvSz.		
		Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.
Arad	10:15	12:22	2:30	4:02	7:04	5:51	6:35	10:00		
Glogovác	10:33		2:44	4:13	7:22	6:02	6:46	10:21		
Mondorlak	10:43		2:53		7:31	6:11	6:55	10:31		
Gyerekek-Mézes	11:10		3:13	4:35	7:59	6:39	7:23	10:57		
O-Paulis	11:19		3:20		8:08	6:48	7:32	11:06		
Paulis	11:31		3:33	4:46	8:17	6:57	7:41	11:16		
Baracka	11:38		3:39	4:51	8:26	7:06	7:50	11:25		
M-Radna (l.)	11:50	12:56	3:49	4:59	8:35	7:15	7:59	11:34		
Milova-Odvas		12:57		5:09	8:44	7:24	8:08	11:43		
Konop				5:24	8:53	7:33	8:17	11:52		
Borzova				5:40	9:02	7:42	8:26	12:01		
Soborsin		1:50		6:03	9:11	7:51	8:35	12:10		
Zám		2:09		6:25	9:20	7:70	8:59	12:19		
Mar-Illye		2:31		6:48	9:29	7:59	9:13	12:28		
Déva		2:56		7:11	9:38	8:18	9:32	12:37		
Piski	(l.)	3:07		7:33	9:47	8:27	9:41	12:46		
Szászváros		3:32		7:56	9:56	8:46	10:00	12:55		
Alvinc	(l.)	4:01		8:20	10:05	8:55	10:09	13:04		
Gyerekek-Mézes	(l.)	4:16		8:35	10:14	9:04	10:18	13:13		
Mondorlak	(l.)	4:27		8:46	10:23	9:15	10:29	13:22		
Glogovác	(l.)	7:30		10:38	10:32	9:24	10:38	13:31		
Arad	(l.)	7:30		10:50	10:44	9:36	10:50	13:40		

Tévis-Arad.										
Állomások	Szv.	Gyv.			Szv.			TvSz.		
		Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.	Szv.	Gyv.	TvSz.
Tévis	ind.									
Gy-Iszéri (l.)										
Alvinc	(l.)									
Szászváros	(l.)									
Piski	(l.)									
Déva	(l.)									
M-Illye	(l.)									
Zám										
Soborsin										
Borzova										
Konop										
Milova-Odvas										
M-Radna (l.)										
Baracka										
Paulis										
O-Paulis										
Gyerekek-Mézes										
Mondorlak										
Glogovác										
Arad										

Arad-Temesvár-Józsefváros.						
Állomások	Szv.	Szv.	Vr.	Vt.		
				Szv.	Szv.	Vr.
Arad	6:15	12:17	5:00			
Uj-Arad	6:25	12:28	5:21			
Nemeth-Ságh	6:42	12:44	5:47			
Vinga	6:55	12:58	6:12			
Orczyfalva	7:06	1:07	6:23			
Merczfalva	7:16	1:17	6:33			
Szt.-András	7:27	1:28	6:43			
Temesvár-Jv.	7:44	1:45	7:01			

Temesvár-Józsefváros-Arad.						
Állomások	Vt.	Szv.	Szv.	Vt.		
				Szv.	Szv.	Vt.
Temesvár-Jv.	8:25	2:10	9:17			
Szt.-András	8:49	2:28	9:35			
Merczfalva	9:07	2:42	9:53			
Orczyfalva	9:22	2:58	10:08			
Vinga	9:45	3:08	10:18			
Nemeth-Ságh	10:03	3:16	10:31			
Uj-Arad	10:27	3:33	10:51			
Arad	10:40	3:42	11:01			

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potlom áron beszerezhető.

Kiadóhivatalunkkorona.

vászonra huzva lécczelkel ellátva 8 koronáért

kapnát

4 KORONÁÉRT

108-144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára 10 korona volt, leszállított áron

Térképe

Aradvármegye nagyfalt

A mlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter nr által jóváhagyott

Vendéglő megnyitás!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy az

EUROPA-kávéház

eddigli helyiségében

Deák Ferencz-utca 26. sz.

az Arad-hegyaljai szőlőbirtokosok

minta borainak

poharankénti kimérését

f. évi augusztus hó 1-én megkezdem.

Azonkívül a kőbányai polgári sörfözde Dupla márcziusi sört mérem. 1 pohár 8 kr. 1 korsó 12 kr.

Aradhegyaljai szőlőbirtokosok pincéjéből vett borok, poharankénti kimérés a literárak számítása mellett decil. terenként is szolgáltatnak ki.

Továbbá tisztelettel hozom a n. érdemű közönségnek szíves tudomására, hogy **Havancsák József** vendéglős urat üzletem részére mint teljhatalmu üzletvezetőt megnyertem. Kérem a n. é. közönséget, Havancsák urat ezen vállalatában támogatni kegyes legyen. 1905

Teljes tisztelettel

Tóth Imre,
vendéglős.

Havancsák József,
teljhatalmu megbízott üzletvezető.

Van szerencsém a tisztelt építési-vállalkozó és mészkereskedő urat értesíteni, miszerint

Alváczán,

— Az Arad-Csanádi Egyesült-Vasutak vonalán — egy nagyobb szabású

mészégető-telepet

létesítettem. Az általam égetett mész kitűnően köt, a legjobb és legkiadóbb minőségű úgy, hogy bármely célnak is minden tekintetben megfelel. Az üzemet akként rendeztem be, hogy t. vevőimet gyorsan, bármely mennyiség rendelésénél is pontosan kielégíthetem. Rendelések címre, Aradra küldendők.

Kiváló tisztelettel

Klein B. Vilmos

lakkereskedő Aradon. 1833

14528—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi május hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által küldött összeírásai jegyzék 7 darab ivét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi július hó 28 ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Kurunczy Mátyásné, Fock József, Antalik János, Szűcs György, Winkler Antal, Fisteag Mihály és Kohn Béla, a kik italmérést engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és ipar-testület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi július hó 14-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Telefon sz. 96.

Arad legrégebb kerékpár és varrógép javító-műhelye és raktára.

1906. évi Modellek

„Puch”, „Preziosa” és „Hollkal Premier”

kerékpárok.

Valódi „Singer” és „Pfaff”

varrógépek

das választékban a raktáron.

Gramofonok és lemezek, „Odson”, „Zomophon” és „Columbia” lemezek nagy választékban jutányosan kaphatók.

Hammer Vilmos

villanyműszerész, ARAD, Szabadság-tér 7. 1022

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csodásan és rögtön hat

lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megnedvesítjük a lábakat, akkor kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan megszűnik a cipők, illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 3871

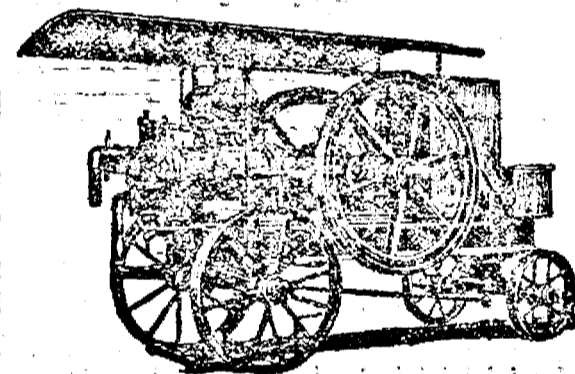
G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deák Ferencz-utca.

CSÉPLÉSI ÉS GAZDASÁGI CÉLOKRA
legjobban bevált

BENZIN MOTOROK.

Ipari és malom-hajtásra

legolcsóbb üzemű

szívó-

gázmotorok.

Legolonyósebben kaphatók

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárban Budapest, V. Váci-út 12. 3838

Új üzlet!

HALPERN MIKSA

(ezelőtt Ifj. KOPETKÓ KÁROLY czégnél.)

ARAD, Szabadságtér 1.

Női- és férfi divatüzlete

Augusztus 1-én nyílik meg.

Plissierozás és guovelierozás elfogattatik.

Pontos kiszolgálás.

1922

Olcsó árak!

MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE.

Ezer év a magyar nemzet történetéből.

IRTÁK:

SZALAY JÓZSEF és BARÓTI LAJOS.

4 vaskos kötet.

Szalay József alapvető munkáját, melynek e mű javított kiadása, a Magyar Tudományos Akadémia a Szilágyi féle nagy jutalommal tüntette ki.

Negyszabású történelmi képgyűjtemény. 2

1098 a szöveg közé nyomtatott képpel és 97 műmelléklettel.

Ára vászonkötésben, a magyar szent korona dombornyomású képével díszítve 60 korona.

A Mátyás király korabeli Corvina kötéshez hasonló félbörkötés 70 korona.

Havi részlet 3 korona.

Előfizetési-ív!

Kellemen D. és Társa könyvkereskedése Budapest, IV. Reáltanoda-utca, ezennel megrendelem Szalay József és Baróti Lajos A Magyar Nemzet Története című művet, a mely 4 vaskos kötetben, negyedréte alakban, fanyagos, tehát soha meg nem sárguló papírosra nyomva és illusztrálva jelenik meg rendkívül díszes kötésben. A teljes mű ára vászonkötésben a magyar szent korona dombornyomású képével díszítve 60 korona. A Mátyás király korabeli Corvina kötéshez hasonló félbörkötés 70 korona és 3 koronás havi részletfizetésre szállítatik. A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én fizetendőek mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatódó kötetek a részletek pótlásáig visszatartanak; a lejárt es le nem fizetett részleteket a cégnek jogában áll, a portóköltség hozzászámása mellett postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű teljes vételára esedékessé válik. A vételár első részlete a mű szállításakor utánveendő.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem, külön kikötést nem teszek és a fentiek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát _____ koronás vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi _____ koronás részletekben a rendelés keltétől kezdődőleg _____

könyvkereskedésénél.

Szövegi megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Tessék olvas-
hatóan
aláírni

As ill. díjjegyzék 30. tétele értelmében bélyegmentes.

Minden utánzat vagy utánnyomás büntetve lesz.

Egyedül valódi Thierry Balsam

csakis a zöld apácza védjeggyel. Törvényileg védve. Kiválóan híres és felülmúlhatatlan szer emésztési zavarok, gyomorgörcsök, kolika, katarzus, mellfájás, influenza stb. ellen. 12 kis vagy 6 dupla üveg, avagy egy nagy különleges patentzárral ellátott üveg ára 5 korona bérmentve. 3854

Thierry Centifolia kenőcs kizismert mint non plus ultra minden még oly régi seb, gyuladás, sebesülés avagy mindenféle daganat ellen. 2 tégely ára 3 kor. 60 fill. bérmentve szállítva a pénz előleges beküldése avagy utánvét ellenében küldi

Thierry A. gyógytára Pregreda, Rohits Sauerbrunn mellett.

Füzetek több ezer köszönetnyilvánítással ingyen és bérmentve.

Raktárak a következő gyógytárakban: Budapesten Török József és Egger Leó uraknál és Vértess Lajosnál Lugoson.

Cook & Johnson's

amerikai

szabad. tyukszem-gyűrűk

(törv. védve)

az egyedüli szer a jelen időben, amely a végtelen tyukszemfájdalmat azonnal megszünteti, és a tövét eltávolítja.

Ez idő szerint a világ legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlva.

1 db. 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Kapható a következő gyógytárakban: „Salvator“ Deák Ferencz-utca 11., „Az Isteni gondviselés“ Andrassy-tér 22., „Szűz Mária“ Fő-ut., „Szent-István“, Kossuth- és Batthyány-utca sarkán, „Magyar Korona“ Andrassy-tér 10., „Arany Kereszt“ Pécskai-ut 17. szám alatt, valamint minden gyógyszertárban és drogueriában, Ausztria-Magyarországon.

3894

Szabizadás Kézizzadás

biztos megszüntetésére elismert legjobb szer a Hajós-féle

ÁLTALÁNOS HINTÓPOR.

Szárit — szagtalanít.

Kezelése igen kellemes. Ára 1 doboznak 70 fill.

Tyúkszemét

mindenki kiirthatja a csodás hatású világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

nem piszkít — nem ragadós.

Bámulatos eredménnyel használtatik mindenféle bőrkeményedésnél. Egy üveg használati utasítással 70 fillér.

Minden fogfájást azonnal megszüntet a Hajós-féle fogcsep. Ára 40 fillér.

Kapható az egyedüli készítőnél: 3861

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
életrészletre,
kényvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vámcellőre,
kerítésre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
szegőrást,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér szél, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

Kis hirdetésai

rovatait használja.

Egy jó megjelenésű

segéd a ki Férfi-divat díszmű norinbergi és játékszakmában teljesen jártas és a kirkat rendezést alaposan érti jó fizetéssel kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban 1925

Egy feltétlen ügyes

elárultó segéd azonnali alkalmazást nyer Hegedűs Ármán üzletében. 1896

Egy utczaí butorozott szoba

1-és augusztusra kiadó. Uj evangélikus bérház, földszint ajtó 5. (A törvényszékkel szemben.) 1899

Kerestetik

egy kútfuró és egy kőbányász (esetleg kőfaragó). Bővebbet, Vancu Péter tanítónál, Magyarád. 1914

Tisztességes nőtlen fiatalember,

ki legalább 4 középiskolát végzett és hadkötelezettségének eleget tett, nagyobb részvénytársasághoz raktárkezelő gyakornoki minőségben felvétetik. Az állás állandó és nyugdíjképesseggel jár. Ajánlatokat raktárnok jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 1921

Aradmegyében

a legnagyobb forgalmu mezővárosban igen jól jövedelmező női és férfi divatárú üzlet, más gazdasági elfoglaltság miatt kedvező feltételek mellett átadó. Közébbi cím a kiadóhivatalban. 1894

Vendéglő és sörcsarnok

megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az igazságügyi palotával szemben, az új luth. bérházban egy a kor modern igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.

Kitünő jó magyar konyha. Naponta friss csapolású kőbányai sör, friss villásreggeli és hideg felvágott kapható.

Tisztán kezelt italokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van. — A m. t. közönség b. pártfogását kérve, maradtam hálás tisztelettel

Zámbó Samu,

1277

vendéglős.

Lampionok

20 fillértől, confetti és serpentin kapható **Inguz I. és Fia** könyvkereskedésében Aradon, Weitzer János utca. Telefon 517. 235

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidárú és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg-uton megnyílt.

24 évig az aréna épületben volt üzletüket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

[Müller-házba]

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel

KILENYI C. és TARSÁ a „Kék golyó“-hoz.

József főherceg-ut 11. 1489

Kiadó lakások!

November hó 1-ére az ujonnan épült Flórián-utca 6c számú házbán

kényelmes és modern

berendezéssel

2-3 és 4 szobás lakások.

Bővebbet 1803

Brunner Bélánál

Arad, Szabadság-tér 20.

A debreczeni országos szakkiállításán éremmel kitüntetve.

Értesítés!

Van szerencsénk az igen tisztelt vevőinket és a n. é. közönséget értesíteni, hogy a tulajgasra emelt házbér következtében

üzletünket

július hó 12-étől

Szabadság-tér 14. szám alá

helyeztük át.

Elvünk tovább is tisztelt vevőinket szolid árakkal és csakis saját készítményű lábbelivel szolgálunk. Mindennemű lábbelleket raktáron tartunk és mérték után készítenk. — Teljes tisztelettel 1865

Az Aradi Czipészek Termelő

Szövetkezete

Aradon, Szabadság-tér 14. sz.

Vidéki megrendeléseket a rendelés napján továbbítjuk.

Vegyeskereskedésben

egy ügyes izraelita vallású

segéd

és egy jó házból való

fiu tanulónak

azonnal fölvetetik.

Szenes József,

1915 Soborsin.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a csónanyzó egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az **Andrássy-tér 20. szám alatt létezett**

divatáruházamat

Andrássy-tér 16. sz. alá

Szabó Albert ur házába [volt Gebhart-féle házbá]

helyeztem át.

Divatáruházamat teljesen új árakkal szereltem fel és azokat a legjutányosabb árakon hozom forgalomba.

Olcsó árak és nagy választék!

Nyári mosó újdonságokban u. m.: színes zephírek a legremekesebb mintákban. Delen, battist és mosó voilok.

Angol vásznak ruhára minden színenben. 1344

Újdonság! Fehér és ecru vászon blousokban.

Különlegességek! Blous és juponokban.

SINGER SÁNDOR divatáruháza

Arad, Andrássy-tér 16.

A Nádor-szállodával szemben.